

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
รายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 :
กรณีศึกษา โรงเรียนอุบลรัตน์พิทยาคม จังหวัดขอนแก่น

**APPLYING APPRECIATIVE INQUIRY IN STUDENT-CENTERED LEARNING
INDEPENDENT STUDY SUBJECT SOCIAL STUDIES MAJOR GRADE 12:
THE CASE STUDY OF UBOLRATANAPHITTHAYAKHOM SCHOOL
KHON KAEN PROVINCE**

นางสาวศิริภัทรา พิมพะเทศ

รายงานการศึกษาอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2559

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีฐานทรัพยากรในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
รายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 :
กรณีศึกษา โรงเรียนอุบลรัตน์พิทยาคม จังหวัดขอนแก่น

นางสาวศิริภัทธา พิมพ์เทศ

รายงานการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2559

**APPLYING APPRECIATIVE INQUIRY IN STUDENT-CENTERED LEARNING
INDEPENDENT STUDY SUBJECT SOCIAL STUDIES MAJOR GRADE 12:
THE CASE STUDY OF UBOLRATANAPHITTHAYAKHOM SCHOOL
KHON KAEN PROVINCE**

MISS SIRIPHATTRA PHIMTHET

**AN INDEPENDENT STUDY REPORT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION
COLLEGE OF GRADUATE STUDY IN MANAGEMENT
KHON KAEN UNIVERSITY**

2016

ใบรับรองการศึกษาอิสระ
วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
หลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

ชื่อการศึกษาอิสระ: การประยุกต์ใช้ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสภักศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 : กรณีศึกษา โรงเรียนอุบลรัตน์พิทยาคม จังหวัดขอนแก่น

ชื่อผู้ทำการศึกษาอิสระ: นางสาวศิริภัทรา พิมพ์เทศ

คณะกรรมการสอบการศึกษาอิสระ

ดร. อัจฉริยะ อุปการกุล	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิกร ยาสมร	กรรมการ
ดร. ภิญโญ รัตนาพันธุ์	กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ:

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร. ภิญโญ รัตนาพันธุ์)

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วินิต ชินสุวรรณ)

คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ

ลิขสิทธิ์ของวิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ชื่อการศึกษาอิสระ : การประยุกต์ใช้ทฤษฎีสุนทรียสาธกในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 : กรณีศึกษา โรงเรียนอบลรัตน์พิทยาคม จังหวัดขอนแก่น

ชื่อผู้ทำการศึกษาอิสระ : นางสาวศิริภัทรา พิมพ์เทศ

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ:

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร. ภิญโญ รัตนพันธ์)

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อค้นหาและรวบรวมประสบการณ์เชิงบวกในการเรียนการสอนของนักเรียน และเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาจัดรูปแบบการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้วิธีการศึกษาตามกระบวนการสุนทรียสาธก ใช้การสัมภาษณ์และสังเกตเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เลือกลงเรียนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคศึกษา จำนวน 11 คน รวบรวมและวิเคราะห์นำมาใช้ในการจัดรูปแบบการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จากนั้นนำไปปฏิบัติใช้จริงประเมินผลโดยใช้ Kirkpatrick Evaluation Model

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชื่นชอบการสอนของคุณครูภัทราภรณ์ ลิมปนิศากร และ ครูศิริภัทรา พิมพ์เทศ มากที่สุด การสอนพอดีไม่อึดอัด อธิบายน้อยได้ใจความ เป็นสาเหตุที่ทำให้ นักเรียนเกิดความชื่นชอบในการสอน การมีส่วนร่วมในการทำงานให้ความสนใจในการทำงานกลุ่ม และความชอบเป็นสาเหตุใดที่ทำให้เกิดเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด จากนั้นใช้ข้อมูลจัดทำคำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา และจัดแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชื่อหน่วยการเรียนรู้ “ตั้งต้นค้นเรื่อง” ไปปฏิบัติใช้จริง เริ่มจากการแทรกแซงกลุ่มย่อย จากนั้น โค้ช โดยใช้ทฤษฎี Heron Model และ ประเมินผล โดยใช้ Kirkpatrick Evaluation Model พบว่านักเรียนที่ผ่านการประเมินขั้นปฏิบัติการจำนวน 11 คน ผ่านการประเมินขั้นการเรียนรู้จำนวน 9 คน ผ่านการประเมินขั้นพฤติกรรมจำนวน 11 คน และการประเมินขั้นผลลัพธ์ที่ได้จะวัดจากงานวิจัยที่แล้วเสร็จของนักเรียน แต่เนื่องจากระยะเวลาการวิจัยที่จำกัดทำให้การประเมินในขั้นนี้ยังไม่สมบูรณ์

Independent Study Title : Applying Appreciative Inquiry In Student Centered Learning
 Independent Study Subject Social Studies Major Grade 12 : The
 Case Study Of Ubolratanaphitthayakhom School Khon Kaen
 Province

Author's Name : Miss Siriphattra Phimthet

Independent Study Advisor:

..... Advisor
 (Dr. Pinyo Rattanaphan)

ABSTRACT

Applying Appreciative Inquiry Coaching In Independent Study Subject Social Studies Major : The Case Study Of Ubolratanaphitthayakhom School Khon Kaen has an objective to collect the positive experiences of Ubolratanaphitthayakhom school's students and use these positive experiences to prepare the student-centric learning system. The data collection method of this study used an interview and observation through appreciative inquiry approach with 11 participants who are grade 12 student in social studies major which then used to create a student-centered learning classroom. The evaluation procedure of the students' action study is the Kirkpatrick Evaluation Model

After an interview and observation, the researcher used the positive experiences to create a course description, course structure and learning plan. Thence, the researcher has created the unit of learning number 1 known as "TungTonKonRueng" which implements to social studies major class in term of coaching techniques application. The results are as follows: 1). 11 students passed the evaluation in reaction step, 2). 9 students passed the evaluation in learning step, 3). 11 students passed the evaluation in behavior step, and 4). The evaluation in results step is not completely evaluated due to the restriction of this independent study time period.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาอิสระ เรื่อง การประยุกต์ใช้การโค้ชแบบสุนทรียสาธกในการสอนรายวิชา การศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคัมศึกษา : กรณีศึกษา โรงเรียนอุบลรัตน์พิทยาคม จังหวัดขอนแก่น สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือของ ดร. ภิญโญ รัตนาพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ ซึ่งท่านเป็นผู้ให้ความรู้เรื่องทฤษฎีสุนทรียสาธกที่สร้างแรงบันดาลใจในการศึกษาอิสระครั้งนี้ ท่านได้ให้คำแนะนำชี้แนะแนวทางในการแก้ปัญหาต่างๆและข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาอิสระ ผู้ศึกษาจึงขอขอบพระคุณในความกรุณาไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณนายบรร ใจป่า ผู้อำนวยการ โรงเรียนอุบลรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สำหรับโอกาสในการเข้าไปทำการศึกษาอิสระ จนกระทั่งได้รับโอกาสได้เป็นส่วนหนึ่งของบุคลากรภายในโรงเรียน ซึ่งเป็นโอกาสที่ดีที่สุดครั้งหนึ่งของชีวิต ท่านยังให้คำแนะนำชี้แนะแนวทางการทำงานและการเรียนให้สามารถประสบความสำเร็จได้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดามารดา และครอบครัว ซึ่งเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาเล่าเรียน ตลอดจนคอยช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมาจนสามารถข้ามผ่านปัญหาอุปสรรคต่างๆมาได้ รวมถึงขอบคุณผู้ที่อยู่เบื้องหลังและผู้ที่ไม่ได้เอ่ยนามทุกท่าน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษาอิสระครั้งนี้ ขอขอบคุณมากค่ะ

ศิริภัทรา พิมพ์เทศ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ที่มาและความสำคัญ	1
2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา	3
3. ขอบเขตการศึกษา	3
4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
5. นิยามศัพท์เฉพาะ	3
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
1. ทฤษฎีสุนทรียสาธก (Appreciative Inquiry)	5
2. การจัดรูปแบบการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	8
3. การแทรกแซงกลุ่มย่อย (Small Group Intervention)	11
4. การโค้ช (Coaching)	12
5. รูปแบบการประเมินผล Kirkpatrick Evaluation Model	15
6. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)	17
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
8. กรอบแนวความคิด	23
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	24
1. วิธีการศึกษา	24
2. ขั้นตอนการศึกษา	24
3. กลุ่มตัวอย่าง	26
4. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5. การเก็บข้อมูล	26
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	27
บทที่ 4 ผลการศึกษา	28
1. ขั้นตอนที่ 1 การค้นพบ (Discovery)	28
2. ขั้นตอนที่ 2 การสร้างฝัน (Dream)	32
3. ขั้นตอนที่ 3 การออกแบบ (Design)	32
4. ขั้นตอนที่ 4 ทำให้เป็นจริง (Destiny)	38
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	48
1. สรุปผลการศึกษา	48
2. ข้อเสนอแนะ	50
เอกสารอ้างอิง	51
ภาคผนวก	54
ภาคผนวก ก บทสัมภาษณ์นักเรียน	55
ภาคผนวก ข หลักการและทฤษฎีที่ใช้ประกอบการสอนนักเรียน	67
ประวัติผู้เขียน	73

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	9
ตารางข้อคำนึงถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	
ตารางที่ 2	10
ตารางเปรียบเทียบการเรียนการสอนที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง และการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	
ตารางที่ 3	14
ตารางเปรียบเทียบบทบาทของผู้สอน บทบาทผู้เอื้ออำนวย ความสะดวกในการเรียนรู้ และบทบาทการโค้ชเพื่อการรู้คิด	
ตารางที่ 4	28
คำถามที่ 1 นักเรียนชื่นชอบการสอนของคุณครูคนใดมากที่สุด	
ตารางที่ 5	29
คำถามที่ 2 สาเหตุที่ทำให้นักเรียนเกิดความชื่นชอบใน การสอนของคุณครูท่านนั้น	
ตารางที่ 6	30
คำถามที่ 3 ประทับใจในการทำงานกลุ่มครั้งใดมากที่สุด เพราะเหตุใดจึงประทับใจในการทำงานกลุ่มครั้งนั้น	
ตารางที่ 7	31
คำถามที่ 4 สิ่งใดที่เคยทำด้วยตนเองหรือเรียนรู้ด้วยตนเอง จนสำเร็จโดยที่ครูไม่ได้สอน และเหตุใดจึงอยากเรียนรู้	
ตารางที่ 8	36
แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	
ตารางที่ 9	45
การสรุปและประเมินผลการสอนด้วย Kirkpatrick Evaluation Model	

สารบัญภาพ

	หน้า	
ภาพที่ 1	แสดง Appreciative Inquiry “4-D” Cycle	7
ภาพที่ 2	แสดงกรอบแนวคิดงานวิจัย	23
ภาพที่ 3	แสดงกระบวนการปฏิบัติใช้รูปแบบการเรียนรู้	25
ภาพที่ 4	แสดงคำอธิบายรายวิชา รายวิชาเพิ่มเติม การศึกษาค้นคว้าอิสระ	34
ภาพที่ 5	แสดง โครงสร้างรายวิชาเพิ่มเติม การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้	35
ภาพที่ ข.1	แสดงองค์ประกอบของอิกิไก (IKIGAI)	68
ภาพที่ ข.2	สัตว์ 4 ทิศ	69

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญ

ประเทศฟินแลนด์เป็นหนึ่งในประเทศต้นแบบของการปฏิรูปการศึกษาในยุคใหม่ ซึ่งประเทศฟินแลนด์เริ่มต้นแก้ปัญหาโดยการพัฒนาครู ให้อำนาจครูเฉพาะด้านในวิชาที่สอนเท่านั้น และแต่ละชั้นเรียนจะประกอบไปด้วยครู 3 คน ต่อนักเรียน 21 คน โดยครูคนแรกทำหน้าที่เตรียมการสอนและเนื้อหาการเรียนทั้งหมด ครูคนที่สองทำหน้าที่ประเมินผล และครูคนที่สามทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษานักเรียน ส่วนการจัดเนื้อหาการเรียนนั้นมีหลักการง่ายๆ คือ วิชาที่นักเรียนเรียนอ่อนให้เริ่มเรียนจากง่ายไปยาก ทำซ้ำจนเกิดเป็นทักษะ ส่วนวิชาที่เก่งแล้วต้องให้เรียนอย่างเข้มข้น และเรียนล่วงหน้า (ผู้จัดการออนไลน์, 2557) ปัจจัยความสำเร็จของการศึกษาประเทศฟินแลนด์ คือมีนโยบายระดับชาติในการสร้างสังคมฐานเศรษฐกิจความรู้ การทำงานระหว่างส่วนราชการในส่วนกลางและท้องถิ่น การส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนตั้งแต่ปฐมวัย และเน้นการผลิตครูที่มีศักยภาพ ประเทศไทยสามารถนำข้อมูลการจัดการศึกษาประเทศฟินแลนด์มาใช้ในการพัฒนาและแก้ไขการศึกษาโดยการส่งเสริมความร่วมมือให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา พัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการใช้เทคนิคการสอนรูปแบบใหม่ๆ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

ครูเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งของการพัฒนาการศึกษา ซึ่งปัจจุบันปัญหาของครูในประเทศไทยส่วนใหญ่คือการสอนหนังสือ โดยครูมักเน้นเรื่องเนื้อหาจนเกินไปเด็กจึงไม่มีโอกาสซักถามในเนื้อหาที่ไม่เข้าใจ ส่งผลต่อคุณภาพของเด็ก ทำให้ไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร และครูบางคนยังใช้วิธีการสอนแบบยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง โดยครูสำคัญที่สุดในชั้นเรียน เน้นให้เด็กจดตามสิ่งที่ตนเองสอนเป็นส่วนใหญ่ ไม่นำให้ทำกิจกรรม หรือไม่มีการฝึกให้เด็กทำงานเป็นกลุ่ม จึงทำให้เด็กขาดทักษะ ซึ่งการทำงานเป็นกลุ่มจะสอนให้เด็กมีความรับผิดชอบ เกิดความสนุกสนาน รู้จักการแบ่งหน้าที่ ถือเป็นสิ่งที่สำคัญ แต่เนื่องจากครูถูกจำกัดในด้านของหลักสูตรส่งผลให้ไม่สามารถทำกิจกรรมได้มากเท่าที่ควร หากเน้นกิจกรรมมากเกินไปครูอาจสอนเนื้อหาได้ไม่ครบถ้วนตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งการสอนที่มีข้อจำกัดด้านหลักสูตรจะทำให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจ แต่ไม่เกิดกระบวนการคิด ในการเรียนการสอนครูควรอธิบายทฤษฎี เปิดโอกาสให้มีการถามตอบ โดยวิธีการสอนที่ถูกต้องคือการเน้นให้ลงมือปฏิบัติ เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ซึ่งวิธีการสอนลักษณะ

ดังกล่าวคือการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ โดยเห็นความสำคัญของเด็กทุกคน ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล เพราะทุกคนล้วนมีความสามารถ ครูจึงต้องมีแนวคิดในการเข้าใจเด็กเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้ไปสู่จุดสูงสุด (สุพัตรา ประดับพงศ์, 2559)

สำนักงานกระทรวงศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อเป็นนวัตกรรมทางการจัดการศึกษาเร่งด่วนในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เทียบเท่าสากล โดยให้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการเรียนรู้ และเพิ่มเติมรายวิชาที่เป็นสากลจำนวน 4 รายวิชา คือ ทฤษฎีความรู้ (TOK), การเขียนเรียงความขั้นสูง (EE), โลกศึกษา (GE) และกิจกรรมสร้างสรรค์ประโยชน์ (CAS) ต่อมาได้กำหนดให้เพิ่มสาระการศึกษาค้นคว้าอิสระ (Independent Study : IS) ที่จะต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากลปีการศึกษา 2555 (ชินภัทร ภูมิรัตน, 2555) ซึ่งโรงเรียนอุบลรัตน์พิทยาคม จังหวัดขอนแก่น ได้เริ่มต้นนำรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เข้ามาสอนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2559 นี้ ทำให้เป็นเรื่องใหม่สำหรับครูผู้สอน เพราะยังไม่มีประสบการณ์การสอนในรายวิชานี้ จึงต้องจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างแรงบันดาลใจและแรงกระตุ้นให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่สามารถช่วยเหลือสังคมและได้รับความรู้จากการเรียน

เนื่องด้วยผู้ศึกษาสนใจที่จะนำความรู้ทางด้านการจัดการธุรกิจมาประยุกต์ใช้ในการศึกษา โดยนำแนวคิดทฤษฎีทางธุรกิจรวมกับแนวคิดทฤษฎีทางการศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาการศึกษาในแนวทางใหม่และผู้ศึกษาเป็นครูอัตราจ้าง สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อีกทั้งได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่สอนในรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมศึกษา ได้เห็นถึงปัญหาทางการศึกษาดังกล่าว จึงมุ่งหวังที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพซึ่งในวันข้างหน้าจะเติบโตไปเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศและของโลก จากความตั้งใจที่มีอยู่เดิมผนวกกับได้มีโอกาสทำการศึกษาอิสระในครั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงนำทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ซึ่งเป็นวิธีการแสวงหาทางออกที่เกิดจากการใช้วาทศิลป์สอบถามเชิงบวก ค้นหาสิ่งที่เป็นแก่นทางด้านบวก สิ่งที่ดีเด่น ความคิดเห็นที่บริสุทธิ์หรือประสบการณ์ที่ดีเยี่ยม ซึ่งสามารถนำคำตอบเหล่านี้ไปเชื่อมโยงให้สอดคล้องเข้ากับเรื่องต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดรูปแบบการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แก้ไขปัญหานี้ของโรงเรียนอุบลรัตน์พิทยาคม

2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

2.1 เพื่อค้นหาและรวบรวมประสบการณ์เชิงบวกในการเรียนการสอนของนักเรียน โรงเรียน อุดรรัตน์พิทยาคม

2.2 เพื่อนำข้อมูลจากประสบการณ์เชิงบวกที่ได้ มาใช้จัดรูปแบบการเรียนรู้ รายวิชาการศึกษา ค้นคว้าอิสระ เอกสังคัมศึกษา

3. ขอบเขตการศึกษา

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาประกอบด้วย ทฤษฎีสุนทรียสาธก (Appreciative Inquiry) การ จัดรูปแบบการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การแทรกแซงกลุ่มย่อย (Small Group Intervention) การโค้ช (Coaching) และรูปแบบการประเมินผล Kirkpatrick Evaluation Model

3.2 ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ 6 ทั้งหมด 213 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงเพื่อ เลือกลุ่มตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย โดยผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาที่ 6 ที่เลือกลงเรียนรายวิชาการศึกษา ค้นคว้าอิสระ (Independent Study : IS) เอกสังคัม ศึกษา จำนวน 11 คน

3.3 ขอบเขตด้านสถานที่

โรงเรียนอุดรรัตน์พิทยาคม เลขที่ 316 หมู่ 2 ตำบล เขื่อนอุดรรัตน์ อำเภอ อุดรรัตน์ จังหวัด ขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40250

3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการศึกษา ระหว่างเดือนมีนาคม 2559 - เดือนกรกฎาคม 2559

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 นักเรียนในรายวิชาการศึกษา ค้นคว้าอิสระ เอกสังคัมศึกษา ได้ฝึกการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการทำงานกลุ่ม

4.2 นักเรียนในรายวิชาการศึกษา ค้นคว้าอิสระ เอกสังคัมศึกษา เกิดความสนใจในการเรียน และได้รับความรู้เพิ่มเติมที่สามารถนำไปใช้ในการทำงานได้

4.3 ได้แนวทางการใช้การโค้ชแบบสุนทรียสาธกในการจัดรูปแบบการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นๆ

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนการสอนหรือการถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้ ในรายวิชาการศึกษา ค้นคว้าอิสระ เอกสังคัมศึกษา

- 5.2 นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ 6 ที่ลงเรียนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เอกสังคัมศึกษา
- 5.3 ครู หมายถึง ครูที่สอนอยู่โรงเรียนอุบลรัตน์พิทยาคม
- 5.4 โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนอุบลรัตน์พิทยาคม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้ทฤษฎีสุนทรียสาธกในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลางรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรณีศึกษา โรงเรียน อุบลรัตน์พิทยาคม จังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อค้นหาและรวบรวม ประสพการณ์เชิงบวกในการเรียนการสอนของนักเรียน และเพื่อนำข้อมูลจากประสพการณ์เชิงบวก ที่ได้ มาใช้จัดรูปแบบการเรียนรู้ รายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมศึกษา โดยใช้วิธีการศึกษา ตามกระบวนการสุนทรียสาธก

1. วิธีการ ศึกษา

ใช้วิธีการศึกษาตามกระบวนการ สุนทรียสาธก (Appreciative Inquiry) คือ วงจร 4-D (Discovery, Dream, Design, Destiny) โดยการมุ่งไปที่ความสนใจในเรื่องศักยภาพด้านบวกที่ดีที่สุด สิ่งที่เป็นแก่นทางด้านบวก (Positive core) และปลดปล่อยพลังของแก่นทางด้านบวกนั้นออกมา เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเสริมสร้าง

2. ขั้นตอนการศึกษา

จากวัตถุประสงค์ทั้งสองข้อ ใช้ขั้นตอนการศึกษาตามวงจร 4-D ดังนี้

2.1 การค้นพบ (Discovery)

ใช้ทฤษฎีสุนทรียสาธกในการสัมภาษณ์และสังเกตนักเรียนเกี่ยวกับประสพการณ์เชิงบวก ในการจัดรูปแบบการเรียนรู้ที่นักเรียนชื่นชอบ นำคำตอบของสิ่งที่เป็นแก่นทางด้านบวกมาวิเคราะห์ รวบรวมและค้นหาความสอดคล้องของคำตอบนี้เข้ากับการจัดรูปแบบการเรียนรู้

2.2 การสร้างฝัน (Dream)

เมื่อได้ข้อมูลจากการวิเคราะห์แล้วขั้นตอนนี้ต้องสำรวจค้นหา ความหวัง ความคาดหวังใน แผนการศึกษา เพื่อนำมากำหนดทิศทางและสานต่อการจัดรูปแบบการเรียนรู้ที่นักเรียนชื่นชอบหรือ มุ่งหวังอยากให้เกิดขึ้น

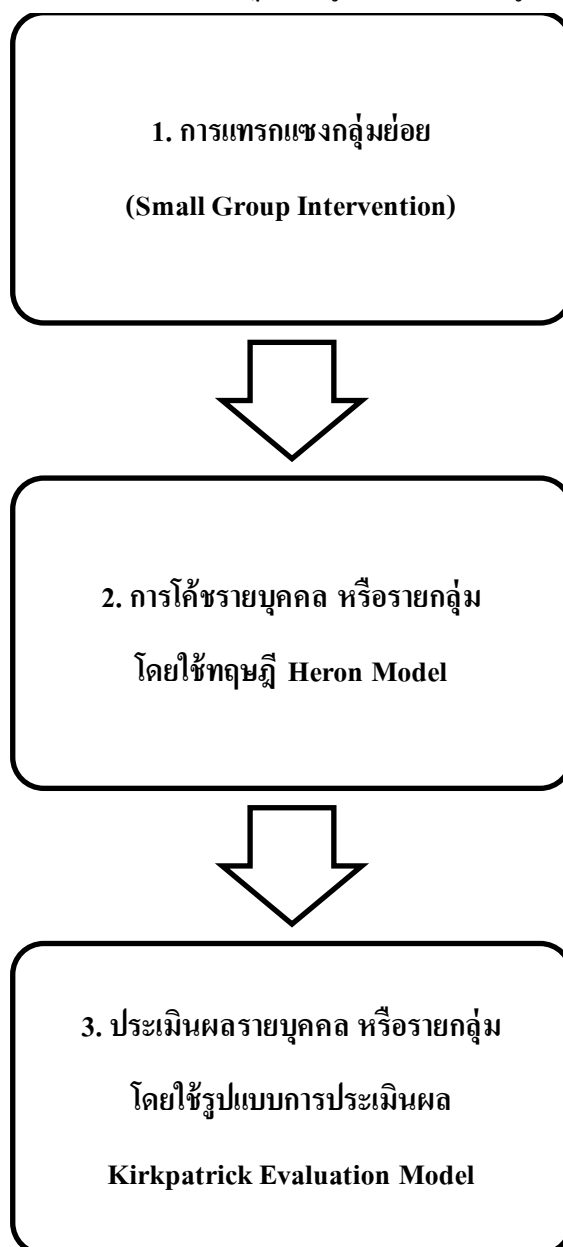
2.3 การออกแบบ (Design)

นำผลที่ได้มาทำการ สร้างฝันนั้นให้เกิดขึ้นจริง โดยการนำเสนอภาพที่ก่อให้เกิด แรงผลักดันและชัดเจน ใช้จัดรูปแบบการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ออกมาเป็นรูปแบบ กิจกรรมที่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้

2.4 การทำให้เป็นจริง (Destiny)

นำรูปแบบการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้มาปฏิบัติใช้จริง ดำเนินกิจกรรมที่วางไว้ และมีการติดตามประเมินผล ดังภาพที่ 3 กระบวนการปฏิบัติใช้รูปแบบการเรียนรู้

ภาพที่ 3 แสดงกระบวนการปฏิบัติใช้รูปแบบการเรียนรู้

จากภาพที่ 3 กระบวนการปฏิบัติใช้รูปแบบการเรียนรู้ เริ่มจากนำรูปแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการสอน โดยการแทรกแซงกลุ่มย่อย จากนั้นทำการโค้ชเป็นรายบุคคล โดยใช้ทฤษฎี Heron Model แล้วจึงประเมินผลเป็นรายบุคคล โดยใช้รูปแบบการประเมินผล Kirkpatrick Evaluation Model เพื่อวัดผลว่าสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้หรือไม่

3. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ 6 ทั้งหมด 213 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงเพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย โดยผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาเฉพาะ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ 6 ที่เลือกลงเรียนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ (Independent Study : IS) เอกสังคมศึกษา จำนวน 11 คน

4. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

ผู้ศึกษาสัมภาษณ์และการสังเกตนักเรียนทั้ง 11 คน จากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นที่เป็นแกนทางด้านบวกเกี่ยวกับการจัดรูปแบบการเรียนรู้ที่นักเรียนชื่นชอบหรือมุ่งหวังอยากให้เกิดขึ้น

4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจาก หนังสือ เอกสาร งานวิจัย รวมถึงบทความในอินเทอร์เน็ต เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ใช้เป็นความรู้ในการศึกษาวิจัย

5. การเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูล ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองที่โรงเรียน อุบลรัตน์พิทยาคม

5.1 การสัมภาษณ์

ใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure interview) ผู้สัมภาษณ์มีการเตรียมบทสัมภาษณ์โดยใช้วาทีลปี่สอบถามเชิงบวก ค้นหาสิ่งที่เป็นแกนทางด้านบวกโดยมุ่งเน้นเกี่ยวกับเรื่องการจัดรูปแบบการเรียนรู้ที่นักเรียนชื่นชอบ

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์นักเรียน

5.1.1 นักเรียนชื่นชอบการสอนของครูคนใดมากที่สุด

5.1.2 สาเหตุที่ทำให้นักเรียนเกิดความชื่นชอบในการสอนของคุณครูท่านนั้น

5.1.3 ประทับใจในการทำงานกลุ่มครั้งใดมากที่สุด เพราะเหตุใดจึงประทับใจในการทำงานกลุ่มครั้งนั้น

5.1.4 สิ่งใดที่เคยทำด้วยตนเองหรือเรียนรู้ด้วยตนเองจนสำเร็จโดยที่ครูไม่ได้สอน และเหตุใดจึงอยากเรียนรู้

5.2 การสังเกตพฤติกรรม

ในการสัมภาษณ์ผู้สัมภาษณ์นักเรียน จะมีการสังเกตของผู้ถูกสัมภาษณ์ในขณะที่สัมภาษณ์ไปพร้อมกัน โดยไม่ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์รู้ตัว เพื่อนำพฤติกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์ไปใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ประกอบการสัมภาษณ์

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนทั้ง 11 คน รวบรวมและวิเคราะห์ด้วยวงจร 4 ขั้นตอนของ สุนทรียสาธก โดยคำตอบที่ตรงกันมากที่สุดคือ จุดร่วม และคำตอบที่มีความแตกต่างสามารถนำไปใช้ได้คำตอบที่โดดเด่นคือจุดเด่น เพื่อนำไปสู่การอภิปรายและสรุปผล ซึ่งจะนำมาใช้ในการจัดรูปแบบการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จากนั้นเมื่อนำรูปแบบการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้มาปฏิบัติใช้จริงตามกระบวนการปฏิบัติใช้รูปแบบการเรียนรู้ ซึ่งจะมีการติดตามประเมินผลโดยใช้รูปแบบการประเมินผล Kirkpatrick Evaluation Model เพื่อวิเคราะห์ว่ารูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาหรือไม่

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้ทฤษฎีสุนทรียสาธกในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรณีศึกษา โรงเรียนอุบลรัตน์พิทยาคม จังหวัดขอนแก่น ใช้ทฤษฎีสุนทรียสาธก (Appreciative Inquiry) ในการสัมภาษณ์ และสังเกตเกี่ยวกับการจัดรูปแบบการเรียนรู้ที่นักเรียนชื่นชอบหรือมุ่งหวังอยากให้เกิดขึ้น เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการจัดรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการโค้ชโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีขั้นตอนการศึกษาตามวงจร 4 ขั้นตอนของสุนทรียสาธก ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 การค้นพบ (Discovery)

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อค้นหาและรวบรวมประสบการณ์เชิงบวกในการเรียนการสอนของนักเรียน โรงเรียนอุบลรัตน์พิทยาคม ผู้ศึกษาใช้ขั้นตอนการค้นพบประสบการณ์เชิงบวก โดยใช้ทฤษฎีสุนทรียสาธกในการสัมภาษณ์และสังเกตโดยผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ลงเรียนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมศึกษา จำนวน 11 คน ประกอบด้วยคำถาม 4 ข้อดังตารางที่ 4 ดังต่อไปนี้

จากคำถามที่ 1 ที่ถามว่านักเรียนชื่นชอบการสอนของคุณครูคนใดมากที่สุดได้ผลดังต่อไปนี้
ตารางที่ 4 คำถามที่ 1 นักเรียนชื่นชอบการสอนของคุณครูคนใดมากที่สุด ได้ผลดังต่อไปนี้

รายชื่อครูที่นักเรียนชื่นชอบ	วิชาที่สอน	จำนวนนักเรียนที่ชื่นชอบ (คน)
ครูภัทราภรณ์ ลิมป็นิสากร	สังคมศึกษา	2
ครูศิริภัทรา พิมพ์เทศ	การศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมศึกษา	2
ครูจุฑารัตน์ สมนมาตย์	สังคมศึกษา	1
ครูช่อผกา พิศพล	ภาษาไทย	1
ครูพัชณิยา ไชยรัตน์	ภาษาไทย	1
ครูระเบียบ ดวงมาตย์พล	ภาษาอังกฤษ	1
ครูसानิตย์ มหาหิงค์	ภาษาอังกฤษ	1
ครูเวียงแก้ว สะอาด	คณิตศาสตร์	1
ครูทิวฉล สาราพิมพ์	พลศึกษา	1
รวม		11

จากตารางที่ 4 ค้นพบว่าปัจจัยที่เป็นจุดร่วม (Convergences) จากคำถามนักเรียนชั้นชอบการสอนของคุณครูคนใดมากที่สุดคือ ครูภัทราภรณ์ ลิ้มปนิศากร และครูศิริภัทรา พิมพ์เทศ ที่นักเรียนเลือกมากที่สุดจำนวน 2 คนเท่ากัน นักเรียนชั้นชอบการสอนของคุณครูจุฑารัตน์ สมมาตย์,ครูช่อผกา พิศพล, ครูพัชฌีญา ไชยรัตน์, ครูระเบียบ ดวงมาตย์พล, ครูธานีศย์ มหาหิงค์, ครูเวียงแก้ว สะอาดและครูศิวล สारพิมพ์ นักเรียนชั้นชอบจำนวน 1 คนเท่ากัน เมื่อแยกเป็นวิชาที่สอนคือนักเรียนชั้นชอบครูที่สอนวิชาในกลุ่มสังคมศึกษามากที่สุด 3 คน เป็นครูที่สอนวิชาภาษาไทยและภาษาอังกฤษอย่างละ 2 คน เป็นครูที่สอนวิชาคณิตศาสตร์และพลศึกษาจำนวนอย่างละ 1 คนเท่ากัน และค้นพบว่าปัจจัยที่เป็นจุดโดดเด่น (Divergence) คือ นักเรียนชั้นชอบการสอนของครูศิริภัทรา พิมพ์เทศ หรือผู้ศึกษาเอง ซึ่งเข้ามาสอนในรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมศึกษาได้ไม่นานแต่นักเรียนเลือกจำนวนถึง 2 คน

จากคำถามที่ 2 ที่ถามถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนเกิดความชื่นชอบในการสอนของคุณครูท่านนั้นได้ผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 คำถามที่ 2 สาเหตุที่ทำให้นักเรียนเกิดความชื่นชอบในการสอนของคุณครูท่านนั้น ได้ผลดังต่อไปนี้

สาเหตุที่นักเรียนชื่นชอบ	ความถี่ของคำตอบนักเรียน (ครั้ง)
สอนพอดีไม่อัดแน่น อธิบายน้อยได้ใจความ พูดให้เข้าใจได้ง่าย	4
มีการเล่าเรื่องราว และยกตัวอย่าง	3
มีการบ้าน ใบความรู้ ให้ทำแบบฝึกหัด	3
พูดคุยสนุกรสนาน	3
ให้ทำแผนที่ความคิด (Mind Map) สรุปความรู้	2
มีการทบทวนเรื่องที่สอนบ่อยจนทำให้จำได้	1
ใช้สื่อในการสอนแสดงภาพ และอธิบาย	1
ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาก่อนจะสอน	1
มีการทดสอบท้ายบทแล้วเฉลย	1
สอนวิธีคิดวิธีทำจากนั้นให้นักเรียนคิดเองทำเอง	1
สอนให้รู้จักวางแผนก่อนลงมือทำ	1
รวม	21

จากตารางที่ 5 ค้นพบว่าปัจจัยที่เป็นจุดร่วม (Convergences) จากคำถามสาเหตุที่ทำให้นักเรียนเกิดความชื่นชอบในการสอนของคุณครูท่านนั้น คือ สอนพอดีไม่อัดแน่น อธิบายน้อยได้ใจความ พูดให้เข้าใจได้ง่ายนักเรียนเลือกมากที่สุดจำนวน 4 คน มีการเล่าเรื่องราว และยกตัวอย่าง มีการบ้าน ใบความรู้ ให้ทำแบบฝึกหัด พูดคุยสนุกรสนานนักเรียนเลือกจำนวน 3 คนเท่ากัน ให้ทำแผนที่ความคิด (Mind Map) สรุปความรู้นักเรียนเลือกจำนวน 2 คน มีการทบทวนเรื่องที่สอนบ่อยๆจนทำให้จำได้ ใช้สื่อในการสอนแสดงภาพ และอธิบายให้นักเรียนอ่านเนื้อหาก่อนจะสอน มีการทดสอบท้ายบทแล้วเฉลย สอนวิธีคิดวิธีทำจากนั้นให้นักเรียนคิดเองทำเองสอนให้รู้จักวางแผนก่อนลงมือทำ นักเรียนเลือกจำนวน 1 คนเท่ากัน และค้นพบว่าปัจจัยที่เป็นจุดโดดเด่น (Divergence) คือ การให้นักเรียนทำแผนที่ความคิด (Mind Map) สรุปความรู้ นักเรียนเลือกจำนวน 2 คน เพราะนักเรียนสามารถสรุปข้อมูลความรู้จากการเรียนและจดจำได้ง่าย ทำให้เกิดความชื่นชอบในการสอนด้วยวิธีนี้

จากคำถามที่ 3 ที่ถามว่าประทับใจในการทำงานกลุ่มครั้งใดมากที่สุด เพราะเหตุใดจึงประทับใจในการทำงานกลุ่มครั้งนั้นได้ผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 คำถามที่ 3 ประทับใจในการทำงานกลุ่มครั้งใดมากที่สุด เพราะเหตุใดจึงประทับใจในการทำงานกลุ่มครั้งนั้นได้ผลดังต่อไปนี้

นักเรียน	การทำงานกลุ่มที่นักเรียนชื่นชอบ	สาเหตุ
นักเรียนคนที่ 1	จิตอาสา	มีส่วนร่วมในการทำงาน และเห็นถึงความสามัคคี
นักเรียนคนที่ 2	ร่วมงานบุญบั้งไฟ	สนุกรสนาน และมีส่วนร่วมในการทำงาน
นักเรียนคนที่ 3	ทำต้นคริสมาสต์	มีส่วนร่วมในการทำงาน ใช้ความอดทน และสนุกรสนาน
นักเรียนคนที่ 4	ทำพานไหว้ครู	มีส่วนร่วมในการทำงาน และเห็นถึงความสามัคคี
นักเรียนคนที่ 5	ขายของวันคริสมาสต์	สนุกรสนาน และมีส่วนร่วมในการทำงาน
นักเรียนคนที่ 6	ทำพานวันไหว้ครู	มีส่วนร่วมในการทำงาน และได้ใช้ความสามารถที่ตนเองมี
นักเรียนคนที่ 7	ทำพานวันไหว้ครู	มีส่วนร่วมในการทำงาน และสนุกรสนาน
นักเรียนคนที่ 8	จัดสแตนด์เชียร์งานกีฬา	มีส่วนร่วมในการทำงาน และใช้ความอดทน
นักเรียนคนที่ 9	จัดฐานงานรับน้อง	มีส่วนร่วมในการทำงาน และสนุกรสนาน

ตารางที่ 6 คำถามที่ 3 ประทับใจในการทำงานในกลุ่มครั้งใดมากที่สุด เพราะเหตุใดจึงประทับใจใน
การทำงานกลุ่มครั้งนั้น ได้ผลดังต่อไปนี้ (ต่อ)

นักเรียน	การทำงานกลุ่มที่ นักเรียนชื่นชอบ	สาเหตุ
นักเรียนคนที่ 10	ขายของงานวัน ภาษาไทย	มีส่วนร่วมในการทำงาน และสนุกสนาน
นักเรียนคนที่ 11	แต่งงานวันภาษาไทย	สนุกสนาน และมีส่วนร่วมในการทำงาน

จากตารางที่ 6 ค้นพบว่าปัจจัยที่เป็นจุดร่วม (Convergences) จากคำถามเหตุใดจึงประทับใจใน
การทำงานกลุ่ม คือการมีส่วนร่วมในการทำงานที่นักเรียนตอบเหมือนกันครบทั้ง 11 คน การทำงาน
มีความสุขสนุกสนานมีนักเรียนตอบจำนวน 8 คน ได้เห็นถึงความสามัคคีและใช้ความอดทนมีนักเรียน
ตอบจำนวน 2 คนเท่ากัน และได้ใช้ความสามารถที่ตนเองมีนักเรียนตอบจำนวน 1 คน

และค้นพบว่าปัจจัยที่เป็นจุดโดดเด่น (Divergence) คือ คำตอบของนักเรียนที่ประทับใจการ
ทำงานกลุ่มจิตอาสา ซึ่งในบทสัมภาษณ์ของนักเรียน“ห้องพวกหนูเป็นแบบทะเลาะกันบ่อย แต่เวลา
ได้ไปด้วยกันก็สนุกดีละ ก็ลืมที่ทะเลาะกันไปเลย” กล่าวถึงความร่วมแรงร่วมใจกันและยังสามารถ
ช่วยลดความขัดแย้งภายในห้องเรียนลงได้

จากคำถามที่ 4 ที่ถามว่าสิ่งใดที่เคยทำด้วยตนเองหรือเรียนรู้ด้วยตนเองจนสำเร็จโดยที่ครูไม่ได้
สอน และเหตุใดจึงอยากเรียนรู้ได้ผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7 คำถามที่ 4 สิ่งใดที่เคยทำด้วยตนเองหรือเรียนรู้ด้วยตนเองจนสำเร็จโดยที่ครูไม่ได้สอน
และเหตุใดจึงอยากเรียนรู้ได้ผลดังต่อไปนี้

นักเรียน	เรื่องที่ทำสำเร็จ	โดยเรียนรู้จาก	สาเหตุที่ทำให้อยาก การเรียนรู้
นักเรียนคนที่ 1	ทำการบ้าน	หนังสือ	ความท้าทาย
นักเรียนคนที่ 2	พับเหรียญโปรยทาน	ยูทูป	เห็นคนอื่นทำได้
นักเรียนคนที่ 3	พับดาวกระดาษ	อินเทอร์เน็ต	อยากทำให้เพื่อน
นักเรียนคนที่ 4	วาดรูป	ดูจากเพื่อน หัดวาดเอง	ความชอบ สนใจ
นักเรียนคนที่ 5	เล่นกีตาร์	ยูทูป	ความชอบ สนใจ
นักเรียนคนที่ 6	ถักผม	ยูทูป	ความชอบ สนใจ
นักเรียนคนที่ 7	ประดิษฐ์ดอกไม้จาก ใบไม้	อินเทอร์เน็ต	ความชอบ

ตารางที่ 7 คำถามที่ 4 สิ่งใดที่เคยทำด้วยตนเองหรือเรียนรู้ด้วยตนเองจนสำเร็จโดยที่ครูไม่ได้สอน และเหตุใดจึงอยากเรียนรู้ได้ผลดังต่อไปนี้ (ต่อ)

นักเรียน	เรื่องที่ทำสำเร็จ	โดยเรียนรู้จาก	สาเหตุที่ทำให้อยาก การเรียนรู้
นักเรียนคนที่ 8	ทำการบ้าน	ลองทำเอง และ อินเทอร์เน็ต	ความท้าทาย
นักเรียนคนที่ 9	พับดาวจากหลอดดูด	ดูจากพี่ หัดทำเอง	เห็นคนอื่นทำได้
นักเรียนคนที่ 10	ทำงานที่ร้านของยาย	คุณยาย	ความชอบ
นักเรียนคนที่ 11	ทำงานที่เซเว่น	รุ่นพี่ที่ทำงาน ผู้จัดการ	แบ่งเบาภาระพ่อแม่

จากตารางที่ 7 ค้นพบว่าปัจจัยที่เป็นจุดร่วม (Convergences) จากคำถาม เหตุใดจึงอยากเรียนรู้ด้วยตนเองหรือเรียนรู้ด้วยตนเองจนสำเร็จโดยที่ครูไม่ได้สอน คือ ความชอบทำให้เกิดเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุดมีนักเรียนตอบมากที่สุดจำนวน 5 คน เกิดจากความสนใจมีนักเรียนตอบจำนวน 3 คน เกิดจากความรู้สึกท้าทายและเห็นคนอื่นทำได้มีนักเรียนตอบจำนวน 2 คนเท่ากัน และเกิดจากต้องการแบ่งเบาภาระพ่อแม่มีนักเรียนตอบจำนวน 1 คน

และค้นพบว่าปัจจัยที่เป็นจุดโดดเด่น (Divergence) คือ คำตอบของนักเรียนที่ตอบว่าเรียนรู้การพับเหรียญโปรยทานจากยูทูป ซึ่งในบทสัมภาษณ์ของนักเรียน “เพื่อนให้พยายามให้ทำงานเป็นล่ะ” จากคำพูดของเพื่อนที่ว่า “เพื่อนพูดว่าคนอื่นเขายังทำเป็น ตัวเองต้องทำให้มันเป็น” เป็นการสร้างแรงกระตุ้นให้สามารถเรียนรู้หรือกระทำให้สิ่งหนึ่งจนสำเร็จ

2. ขั้นตอนที่ 2 การสร้างฝัน (Dream)

เมื่อจบขั้นตอนการค้นพบประสบการณ์เชิงบวก ทำให้ผู้ศึกษาเกิดความคิดที่อยากจะให้นักเรียนได้ฝึกการเรียนรู้ด้วยตนเองและการทำงานกลุ่ม ให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน รายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมศึกษา รวมถึงต้องการให้นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมที่สามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ซึ่งคือการสร้างฝัน

3. ขั้นตอนที่ 3 การออกแบบ (Design)

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อนำข้อมูลจากประสบการณ์เชิงบวกที่ได้ มาใช้พัฒนาการสอน รายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมศึกษา โดยนำข้อมูลจากขั้นตอนการค้นพบมาใช้ในขั้นตอนการออกแบบ โดยกระบวนการโค้ชที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เริ่มจากจัดทำคำอธิบายรายวิชา คือ

เอกสารรายละเอียดของวิชาที่สอนในแต่ละปีการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ชื่อรายวิชา จำนวน ชั่วโมง ต่อปี ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เป็นต้น

ต่อมาผู้ศึกษาได้จัดทำโครงสร้างรายวิชา คือการถ่ายทอดขอบข่ายของรายวิชาที่จะจัดสอนเพื่อช่วยให้ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เห็นภาพรวมของรายวิชา ประกอบด้วย ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เวลาที่ใช้จัดการเรียนการสอน สัดส่วนการเก็บคะแนน เป็นต้น โดยคำอธิบายรายวิชาและ โครงสร้างรายวิชาที่จัดทำดังภาพที่ 4 และภาพที่ 5

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาเพิ่มเติม การศึกษาค้นคว้าอิสระ

(Independent Study : IS)

IS 1- การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation)

รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ปีการศึกษา 2559

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เวลา 40 ชั่วโมง

จำนวน 1.0 หน่วยกิต

การศึกษาค้นคว้าอิสระ (Independent Study : IS) ในสาระการเรียนรู้ที่ 1 (IS 1) การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation) เป็น สาระที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนค้นคว้าประเด็นปัญหาที่สนใจ อาจเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน สังคมรอบตัว ทั้งระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ จนถึงระดับโลก ตั้งสมมติฐานและให้เหตุผลที่สนับสนุน หรือโต้แย้งองค์ความรู้ มีการวางแผนออกแบบการสืบค้นข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปและเชื่อมโยงองค์ความรู้จากข้อค้นพบ มีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลที่เชื่อถือได้ มีหลักการหรือทฤษฎีรองรับ อีกทั้งมีทักษะในการอภิปรายผลนำเสนอผลงานในรูปแบบการเขียนรายงาน โครงการงาน ทั้งนี้เพื่อร่วมเสนอแนวคิดหรือแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ๆ เพื่อใช้แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ เห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของการศึกษาค้นคว้า

ผลการเรียนรู้

1. ตั้งประเด็นปัญหาที่สนใจ อาจเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน สังคมรอบตัว ทั้งระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ จนถึงระดับโลก
2. ตั้งสมมติฐานและให้เหตุผลที่สนับสนุนหรือโต้แย้งองค์ความรู้
3. วางแผนออกแบบการสืบค้นข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ
4. ศึกษา ค้นคว้า แสวงหาความรู้ที่หลากหลาย
5. ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของที่มาของข้อมูล
6. วิเคราะห์ข้อค้นพบด้วยวิธีการที่เหมาะสม
7. สังเคราะห์องค์ความรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม
8. สรุปและเชื่อมโยงองค์ความรู้จากข้อค้นพบ
9. เสนอแนวคิดหรือแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ๆ เพื่อใช้แก้ไขปัญหาอย่างเป็น ระบบ

ภาพที่ 4 แสดงคำอธิบายรายวิชา รายวิชาเพิ่มเติม การศึกษาค้นคว้าอิสระ

<p style="text-align: center;">โครงสร้างรายวิชาเพิ่มเติม การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Independent Study : IS) IS 1- การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation)</p>					
หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (คาบ)	น้ำหนัก คะแนน
1	ตั้งต้น ค้นเรื่อง	1. ตั้งประเด็นปัญหาที่สนใจ อาจเกี่ยวกับสถานการณ์ ปัจจุบัน สังคมรอบตัว ทั้ง ระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ จนถึงระดับโลก 2. ตั้งสมมติฐานและให้เหตุผล ที่สนับสนุนหรือโต้แย้งองค์ ความรู้	- การค้นหาตั้งประเด็น คำถามเกี่ยวกับสถานการณ์ ปัจจุบันและสังคมโลก - การตั้งสมมติฐานและให้ เหตุผลโดยใช้ความรู้จาก ศาสตร์สาขาต่างๆ	10	25
2	ออกแบบ ได้	3. วางแผนออกแบบการสืบค้น ข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เครื่องมือที่มี ประสิทธิภาพ	- การออกแบบการเรียนรู้ โดยมีทฤษฎีรองรับ	4	10
3	ค้นเยาะ รู้เยาะ	4. ศึกษา ค้นคว้า แสวงหา ความรู้ที่หลากหลาย 5. ตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ของที่มาของข้อมูล	-การค้นคว้าแสวงหาความรู้ เกี่ยวกับสมมติฐานจาก แหล่งปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และสารสนเทศ	8	20
4	ลองเคราะห์ ให้แน่ใจ	6. วิเคราะห์ข้อค้นพบด้วย วิธีการที่เหมาะสม 7. สังเคราะห์องค์ความรู้ด้วย กระบวนการกลุ่ม	- ตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ของแหล่งที่มาของข้อมูล - วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ ของแหล่งเรียนรู้	8	20
5	เจอแล้ว ทางออก	8. สรุปและเชื่อมโยงองค์ ความรู้จากข้อค้นพบ 9. เสนอแนวคิดหรือแสวงหา องค์ความรู้ใหม่ๆเพื่อใช้แก้ไข ปัญหาอย่างเป็นระบบ	- เปรียบเทียบเชื่อมโยง สรุปองค์ความรู้ด้วย กระบวนการอย่างเป็น ระบบ	10	25
รวม				40	100

ภาพที่ 5 แสดง โครงสร้างรายวิชาเพิ่มเติม การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้

เนื่องจากระยะเวลาที่จำกัดของงานวิจัยผู้ศึกษาจึงทำการศึกษาเพียงหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชื่อหน่วยการเรียนรู้ “ตั้งต้นคันเรือ” ใช้จัดแผนการจัดการเรียนรู้ คือแผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาเป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้และจุดมุ่งหมาย ผู้ศึกษาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ดังตารางที่ 8 โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผลการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ที่ใช้เป็นตัวชี้วัดคือ

(1) ตั้งประเด็นปัญหาที่สนใจ อาจเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน สังคมรอบตัว ทั้งระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ จนถึงระดับโลก

(2) ตั้งสมมติฐานและให้เหตุผลที่สนับสนุนหรือโต้แย้งองค์ความรู้

ตารางที่ 8 แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้		หลักฐานการเรียนรู้ (ภาระ/ชิ้นงาน)	สื่อ/แหล่งการเรียนรู้
	ปลายทาง	นำทาง		
1. ตั้งประเด็นปัญหาที่สนใจ อาจเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน สังคมรอบตัว ทั้งระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ จนถึงระดับโลก	-เพื่อให้ นักเรียนสามารถตั้งประเด็นปัญหาได้	-เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ เข้าใจในการตั้งประเด็นปัญหา	-ใบงานการค้นหาประเด็นปัญหาของผู้เรียนแต่ละคน	อินเทอร์เน็ต หนังสือ บุคคล เป็นต้น
2. ตั้งสมมติฐานและให้เหตุผลที่สนับสนุนหรือโต้แย้งองค์ความรู้	-เพื่อให้ นักเรียนสามารถตั้งสมมติฐานและให้เหตุผลที่สนับสนุนหรือโต้แย้งองค์ความรู้ได้	-เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ เข้าใจในการตั้งสมมติฐาน	- ผังความคิดที่ได้จากการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1	อินเทอร์เน็ต หนังสือ บุคคล เป็นต้น

ตารางที่ 8 แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ (ต่อ)

บทบาทของผู้โค้ช ในการจัดการเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทำความรู้จักนักเรียน สอบถามความรู้เดิม และปรับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิชา 2. เล่าเรื่อง ยกตัวอย่างต่าง ๆ ให้นักเรียนเกิดความสนใจ 3. สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้โดย สลับตั้งคำถามตอบคำถามกับนักเรียน 4. ให้ความรู้ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีต่างๆที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ 5. วาดภาพ ฉายภาพนิ่ง หรือวิดีโอให้นักเรียนสามารถเข้าใจได้ง่าย 6. ให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนเกิดความสงสัยในการทำใบงาน 7. เปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็น คิดสร้างสรรค์ หรือความสนใจของตน 8. อธิบายเนื้อหาที่ต้องการสื่อสารกับนักเรียนตอนท้ายคาบเรียน
การวัดผล ประเมินผล	ประเมินโดยใช้ Kirkpatrick Evaluation Model

จากตารางแผนการจัดการเรียนรู้ผู้ศึกษาได้นำจุดร่วมและจุดโดดเด่นจากการสัมภาษณ์และสังเกตผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยมาใช้ ดังนี้

ผู้ศึกษาได้นำคำตอบจากคำถามที่ 1 และ 2 คำตอบของนักเรียนที่ชื่นชอบการสอนของคุณครู ภัทราภรณ์ ลิมป็นิสากร มากที่สุดผู้ศึกษาจึงขออนุญาตเข้าไปสังเกตการสอนของคุณครูภัทราภรณ์ ลิมป็นิสากร จำนวน 2 คาบเรียนพบว่าการสอนของคุณครูภัทราภรณ์ ลิมป็นิสากร มีความเป็นกันเอง พูดคุยสนุกสนาน สอนพอดีไม่อัดแน่น มีการเล่าเรื่องราว และยกตัวอย่างประกอบ ใช้สื่อการสอน จากคลิปวิดีโอในอินเทอร์เน็ต แล้วให้นักเรียนสรุปความรู้โดยใช้แผนที่ความคิด (Mind Map) ซึ่งตรงกับคำตอบของนักเรียนจากคำถามที่ 2 ถ้ามองถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนเกิดความชื่นชอบในการสอนของคุณครูที่จุดร่วม คือ สอนพอดีไม่อัดแน่น อธิบายน้อยได้ใจความ พูดให้เข้าใจได้ง่าย นักเรียนเลือกมากที่สุด มีการเล่าเรื่องราว และยกตัวอย่าง มีการบ้าน ใบความรู้ ให้ทำแบบฝึกหัด พูดคุยสนุกสนาน และจุดโดดเด่น คือ การให้นักเรียนทำแผนที่ความคิด (Mind Map) สรุปความรู้ และจากทฤษฎีการจัดรูปแบบการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่เชื่อว่าผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้ และมีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ คิดตัวมาก่อนที่จะเข้าสู่ห้องเรียน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้เรียนแต่ละคน ดังนั้นการจัดกิจกรรมการ

เรียนการสอนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ผู้สอนจะต้องคำนึงถึง ความรู้เดิมของผู้เรียน ความรู้เดิมของผู้เรียนถูกต้องหรือไม่ ผู้เรียนสร้างความหมายสำหรับตนเอง ผู้ศึกษาจึงนำข้อมูลนี้ไปใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้มีการวางบทบาทของผู้โค้ช ที่มีการทำความเข้าใจจกนักเรียน สอบถามความรู้เดิมของนักเรียน มีการเล่าเรื่อง ยกตัวอย่างต่างๆ ให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีการใช้วาดภาพ ฉายภาพนิ่ง หรือวิดีโอให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ง่าย เป็นต้น และการมอบภาระ ชิ้นงาน ในคาบเรียนสุดท้ายให้นักเรียนฝังความคิดที่ได้จากการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เพื่อเป็นการสรุปความรู้ของนักเรียนที่มีในการเรียน

ผู้ศึกษาได้นำคำตอบจากคำถามที่ 3 ถึงสาเหตุที่ทำให้ประทับใจในการทำงานกลุ่ม ที่มีจุดร่วม คือ การมีส่วนร่วมในการทำงานและการทำงานมีความสุข สนุกสนาน และจุดโดดเด่น คือ การทำงานกลุ่มสามารถช่วยลดความขัดแย้งลงได้ มาใช้โดยมีการนำหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานุคลิกลักษณะบุคคลมาให้ความรู้แก่นักเรียนเพื่อให้เข้าใจสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้สามารถทำงานกลุ่มร่วมกัน ได้ดียิ่งขึ้นรวมทั้งลดความขัดแย้ง ในการทำงานกลุ่ม อีกทั้งในแผนการจัดการเรียนรู้มีการวางบทบาทของผู้โค้ชให้สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้มีความสุขสนุกสนานเป็นกันเอง

ผู้ศึกษาได้นำคำตอบจากคำถามที่ 4 ถึงสาเหตุที่ทำให้อยากเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่มีจุดร่วม คือ ความชอบทำให้เกิดเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุดและเกิดจากความสนใจ และจุดโดดเด่น คือ คำพูดของเพื่อนสามารถสร้างแรงกระตุ้นให้สามารถเรียนรู้หรือกระทำให้สำเร็จ มาใช้โดยมีการนำหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการค้นหาสิ่ง ที่นักเรียนชอบและสนใจมาให้ความรู้แก่นักเรียน เพื่อส่งผลให้นักเรียนอยากเรียนรู้ด้วยตนเองในการทำงานวิจัย อีกทั้งผู้ศึกษาใช้ทฤษฎีการโค้ชเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนแต่ละคน สนใจที่จะเรียนรู้

และผู้ศึกษาได้ใช้ทฤษฎีการโค้ชและทฤษฎีสุนทรียสาธกในการสอน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ของผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เกิดแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ เกิดการพัฒนาศักยภาพด้านการคิดและการตรวจสอบพิจารณาตนเองเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้วยการใช่วิธีการสอนที่สามารถพัฒนาความสามารถในการรับรู้ การคิด และการตัดสินใจของนักเรียน ให้นักเรียนสร้างความรู้ใหม่จากการคิดไตร่ตรอง มีการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็น เป็นต้น และยังช่วยให้ผู้ศึกษาใช้การ โค้ชหรือใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย การมุ่งเน้นศักยภาพด้านบวกให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคำนึงถึงจุดอ่อน จุดแข็ง และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนแต่ละคนอีกด้วย

4. ขั้นตอนที่ 4 ทำให้เป็นจริง (Destiny)

4.1 การจัดการเรียนรู้โดยการแทรกแซงกลุ่มย่อย ในขั้นตอนทำให้เป็นจริง โดยนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่แล้วเสร็จไปปฏิบัติใช้จริงในชั้นเรียนวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมโดยการ

แทรกแซงกลุ่มย่อยทั้งหมด 10 ครั้ง ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการสอนจริงเพียง 6 ครั้ง เนื่องจากกิจกรรมต่างๆ โรงเรียนทำให้ไม่สามารถทำการสอนได้อย่างเต็มที่ แต่ก็ได้ทำการสอนจนครบในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ดังนี้

4.1.1 เรียนครั้งที่ 1 วันที่ 20 พฤษภาคม 2559 ไม่ได้สอนเนื่องจากกิจกรรมแสดงตนเป็น พุทธมามกะเนื่องในวันวิสาขบูชา

4.1.2 เรียนครั้งที่ 2 วันที่ 27 พฤษภาคม 2559 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เลือกครูที่ปรึกษาวิชา IS พุดคุยเบื้องต้นในการเรียนการสอน

4.1.3 เรียนครั้งที่ 3 วันที่ 3 มิถุนายน 2559 ผู้ศึกษาได้ทำความรู้จักนักเรียน และสอบถามความรู้เดิม เพื่อปรับทัศนคติของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนยังไม่เคยเรียนวิชาที่เป็นการศึกษาอิสระจึงมีความกลัวว่าจะเป็นวิชาที่ยากและใช้หลักการมากมาย ผู้ศึกษาจึงใช้การเล่าเรื่อง ยกตัวอย่างต่างให้นักเรียนเกิดความสนใจและเปลี่ยนให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชานี้ จากนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับวิชาการศึกษาอิสระ

4.1.4 เรียนครั้งที่ 4 วันที่ 10 มิถุนายน 2559 ผู้ศึกษาจัดการสอนครั้งที่สอง ใช้การแทรกแซงกลุ่มย่อยโดยผู้ศึกษานำเสนอทฤษฎีใหม่ๆ ให้แก่นักเรียนคือ ทฤษฎีสุนทรียสาธก ทฤษฎี IKIGAI ใช้การเล่าเรื่อง ยกตัวอย่างต่าง วาดภาพ ฉายภาพนิ่ง และวิดีโอ ให้นักเรียนเกิดความสนใจ และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเมื่อสงสัย จากนั้นให้นักเรียนนำทฤษฎีที่เรียน ไปลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยการเขียนใบงาน IKIGAI ของตนเอง โดยมีผู้ศึกษาทำการโค้ชเป็นรายบุคคลคอยให้คำปรึกษาและดึงความคิดสร้างสรรค์หรือความสนใจของนักเรียนออกมา ซึ่งในท้ายคาบเรียนผู้ศึกษาก็ได้อธิบายเนื้อหาว่าทฤษฎีสุนทรียสาธก ทฤษฎี IKIGAI สามารถนำไปใช้ในการค้นหาความสนใจ ประเด็นปัญหา รวมถึงแนวทางการตั้งสมมติฐานที่จะสามารถแก้ไขประเด็นนั้นได้ และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

4.1.5 เรียนครั้งที่ 5 วันที่ 17 มิถุนายน 2559 ไม่ได้สอนเนื่องจากกิจกรรมสืบสานประเพณีบุญบั้งไฟ เชื้อนอุบลรัตน์ประจำปี 2559

4.1.6 เรียนครั้งที่ 6 วันที่ 24 มิถุนายน 2559 ไม่ได้สอนเนื่องจากมีการประชุมคุณครูทั้งโรงเรียน

4.1.7 เรียนครั้งที่ 7 วันที่ 1 กรกฎาคม 2559 ผู้ศึกษาจัดการสอนครั้งที่สาม ให้นักเรียนจับกลุ่มและเลือกหัวข้อที่ต้องการศึกษา นักเรียนสามารถเลือกจากใบงาน IKIGAI ในครั้งก่อนหรือจากความสนใจอื่นๆ ได้ ต่อมาผู้ศึกษาใช้การแทรกแซงกลุ่มย่อยสอบถามความรู้เดิมของนักเรียน เรื่องการทำงานกลุ่ม จากนั้นให้ความรู้และแนะนำทฤษฎีใหม่ๆ ให้แก่นักเรียนคือ ทฤษฎีสัตว์ 4 ทิศ ใช้การเล่าเรื่อง ยกตัวอย่างต่างให้นักเรียนเกิดความสนใจ ใช้การโค้ชเป็นรายบุคคลโดยเปิดโอกาส

ให้นักเรียนสามารถร่วมแสดงความคิดเห็น สลับตั้งคำถามตอบคำถามกับนักเรียนเกี่ยวกับทฤษฎี สัตว์ 4 ทิศ ในท้ายคาบเรียนผู้ศึกษาอธิบายเนื้อหาว่าทฤษฎีสัตว์ 4 ทิศ ทำให้เข้าใจบุคลิกลักษณะของคนแต่ละประเภทที่แตกต่างกันได้ สามารถนำไปใช้ในการทำงานกลุ่มหรือร่วมงานกับผู้อื่น และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

4.1.8 เรียนครั้งที่ 8 วันที่ 8 กรกฎาคม 2559 ผู้ศึกษาจัดการสอนครั้งที่สี่ ผู้ศึกษาใช้การ แทรกแซงกลุ่มย่อยสอบถามความรู้เดิมของนักเรียนเรื่องการระดมความคิดเห็น จากนั้นให้ความรู้ และแนะนำทฤษฎีใหม่ๆ ให้นักเรียนคือ World Café ใช้การเล่าเรื่อง ยกตัวอย่างต่างๆ ให้นักเรียน เกิดความสนใจ ต่อมาใช้การ ใ้ช้เป็นรายกลุ่มให้นักเรียนนำหลักการและทฤษฎีไปลงมือปฏิบัติด้วย ตนเอง โดยเริ่มจากการตั้งคำถามและตอบคำถาม จากนั้นเขียนตอบคำถามกลุ่มต่อไปเรื่อยๆ เมื่อครบ ทุกกลุ่มจะให้นักเรียนในกลุ่มของตนเองช่วยกันสรุปคำตอบ และนำเสนอให้เพื่อนฟัง ในท้ายคาบ เรียนผู้ศึกษาอธิบายเนื้อหาว่า World Café เป็นการระดมความคิดเห็นอีกวิธีหนึ่ง ซึ่งมักจะ ได้ความ คิดเห็นที่สร้างสรรค์เนื่องจากจำลองบรรยากาศของการพูดคุยในร้านกาแฟ สามารถนำไปใช้เพื่อการ ระดมความคิดเห็นในการทำงานได้ และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามใช้การประเมินผลเป็นราย กลุ่ม

4.1.9 เรียนครั้งที่ 9 วันที่ 15 กรกฎาคม 2559 ผู้ศึกษาจัดการสอนครั้งที่ห้า ผู้ศึกษาใช้ การแทรกแซงกลุ่มย่อยสอบถามความรู้เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับการเขียนบทนำ จากนั้นผู้ศึกษาเล่า เรื่อง ยกตัวอย่าง หลักการเขียนบทนำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ ต่อมาใช้การ ใ้ช้เป็นรายกลุ่มให้ นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยเขียนบทนำของเรื่องที่จะศึกษาเป็นกลุ่ม เมื่อนักเรียนเขียน เสร็จนำมาผู้ศึกษาตรวจสอบและแนะนำการเขียนบทนำของแต่ละกลุ่ม ท้ายคาบเรียนเปิดโอกาสให้ นักเรียนซักถามและให้นักเรียนกลับไปแก้ไขหรือเพิ่มเติมบทนำของกลุ่มตนเอง ใช้การประเมินผล เป็นรายกลุ่ม

4.1.10 เรียนครั้งที่ 10 วันที่ 22 กรกฎาคม 2559 ผู้ศึกษาจัดการสอนครั้งที่หก ผู้ศึกษาใช้ การแทรกแซงกลุ่มย่อยทำการซักถามความรู้ความเข้าใจของนักเรียนจากการเรียนในการเรียนหน่วย การเรียนรู้ที่ 1 จากนั้นใช้การ ใ้ช้เป็นรายบุคคลให้นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้โดยใช้การเขียนแผนที่ ความคิด (Mind Map)

4.2 การ ใ้ช้เป็นรายบุคคลโดยใช้ทฤษฎี Heron Model จากการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ ได้ไปปฏิบัติใช้จริงในชั้นเรียนวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมโดยการแทรกแซงกลุ่มย่อยแล้ว จากนั้นทำการ ใ้ช้เป็นรายบุคคลโดยใช้ทฤษฎี Heron Model และ ประเมินผลเป็นรายบุคคลโดยใช้ รูปแบบการประเมินผล Kirkpatrick Evaluation Model ดังนี้

4.2.1 การ ใ้ช้รายบุคคลและประเมินผลรายบุคคลของนักเรียนคนที่ 1

ผู้ศึกษาโค้ชโดยใช้การค้นคว้าด้วยการแทรกแซงในการเผชิญหน้า เพราะนักเรียนมีกระตือรือร้นในการเรียนรู้ชอบพูดชอบคิดชอบทำกล้าแสดงออกมีความมั่นใจในตนเอง ผู้โค้ชต้องใช้การตั้งคำถามที่ท้าทายเพื่อให้ นักเรียนอยากทำให้สำเร็จ และนักเรียนนำไปใช้ในการทำงานวิจัยของกลุ่มตนเอง อีกทั้งใช้การตั้งด้วยการแทรกแซงแบบระบายความรู้สึกนึกคิด โดยการเข้าไปบอกหรือเตือนเวลาทำใบงานเพื่อดูว่านักเรียนคนที่ 1 ทำถูกต้องเข้าใจถูกต้องหรือไม่ กระตุ้นให้ทำอย่างค่อยเป็นค่อยไปเพราะการมั่นใจหากเข้าใจเนื้อหาผิดก็จะทำให้งานผิด นักเรียนคนที่ 1 ผ่านการประเมินในขั้นปฏิบัติของผู้เข้ารับการเรียนรู้จากการสังเกตระหว่างการสอน นักเรียนกระตือรือร้นสนใจฟังการสอน ผ่านการประเมินในขั้นการเรียนรู้วัดผลจากใบงานที่นักเรียนทำและส่งท้ายคาบเรียนแม้ว่านักเรียนจะส่งงานรวดเร็วแต่สามารถเขียนใบงานได้ถูกต้องครบถ้วน และผ่านการประเมินในขั้นพฤติกรรมจากการที่นักเรียนได้นำความรู้ในหลักการและ ทฤษฎีใหม่ๆ ที่ผู้วิจัยทำการโค้ชไปใช้

4.2.2 การโค้ชรายบุคคลและประเมินผลรายบุคคลของนักเรียนคนที่ 2

ผู้ศึกษาโค้ชโดยใช้การค้นคว้าด้วยการแทรกแซงเชิงข้อมูลข่าวสารเพราะนักเรียนมีความสนใจตั้งใจเรียนรู้และชอบพูดคุยซักถาม จึงให้ข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติมรวมทั้งเล่าเรื่องราวประสบการณ์ความรู้ของผู้โค้ช เพื่อแนะนำแนวทางแล้วให้นักเรียนไปค้นคว้าด้วยตนเอง และใช้การตั้งด้วยการแทรกแซงที่เน้นขับเคลื่อน นักเรียนคนที่ 2 มักเข้ามาสอบถามเมื่อไม่เข้าใจและนำไปปรับปรุง ผู้โค้ชช่วยกระตุ้นให้นักเรียนค้นหาทางออก และนักเรียนคนที่ 2 มีการนำหลักการและทฤษฎีต่างๆ ไปใช้ในการทำงานวิจัยของกลุ่มตนเอง นักเรียนคนที่ 2 ผ่านการประเมินในขั้นปฏิบัติของผู้เข้ารับการเรียนรู้จากการสังเกตระหว่างการสอน นักเรียนมีความสนใจตั้งใจฟังและร่วมมือในการซักถาม ผ่านการประเมินในขั้นการเรียนรู้วัดผลจากใบงานที่นักเรียนทำและส่งท้ายคาบเรียนแม้จะมีความไม่เข้าใจบ้างแต่ก็ได้เข้ามาซักถามทำให้เข้าใจและทำใบงานถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ และผ่านการประเมินในขั้นพฤติกรรมจากการที่นักเรียนได้นำความรู้ในหลักการและทฤษฎีใหม่ๆ ที่ผู้วิจัยทำการโค้ชไปใช้

4.2.3 การโค้ชรายบุคคลและประเมินผลรายบุคคลของนักเรียนคนที่ 3

ผู้ศึกษาโค้ชโดยใช้การค้นคว้าด้วยการแทรกแซงเชิงข้อมูลข่าวสารเพราะนักเรียนมีความขยัน ชอบซักถามบ้างเมื่อไม่เข้าใจและมักเขียนหรือจดความรู้ให้เพื่อนในกลุ่มเสมอจึงสนใจตั้งใจเรียน ผู้โค้ชจึงให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีต่างๆเพิ่มเติม เพื่อให้ นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และใช้การตั้งด้วยการแทรกแซงที่เน้นขับเคลื่อน นักเรียนมักสนใจในการจดเนื้อหา รับความรู้จากผู้โค้ชฝ่ายเดียวจนไม่มีการศึกษาค้นคว้าเอง ผู้โค้ชช่วยกระตุ้นให้นักเรียนค้นหาทางเลือกอื่นๆ หรือทางออกด้วยตนเอง และนักเรียนคนที่ 3 ได้นำความรู้ไปใช้ใน

การทำงานวิจัยของกลุ่มตนเอง นักเรียนคนที่ 3 ผ่านการประเมินในขั้นปฏิบัติการของผู้เข้ารับการ เรียนรู้จากการสังเกตระหว่างการสอนนักเรียนมีตั้งใจเรียนสนใจฟัง ซักถามและมักจดบันทึกความรู้ ผ่านการประเมินในขั้นการเรียนรู้วัดผลจากใบงานที่นักเรียนทำและส่งท้ายคาบเรียนจากการซักถาม และจดบันทึกทำให้สามารถทำใบงานถูกต้อง มีความครบถ้วน และผ่านการประเมินในขั้น พฤติกรรมจากการที่นักเรียนได้นำความรู้ที่ผู้วิจัยทำการโค้ชไปใช้

4.2.4 การโค้ชรายบุคคลและประเมินผลรายบุคคลของนักเรียนคนที่ 4

ผู้ศึกษาโค้ชโดยใช้การค้นด้วยการแทรกแซงในการเผชิญหน้า เพราะนักเรียนมี สนใจในการเรียนมีความมั่นใจในตนเองพูดคุยสนุกสนานเมื่ออยู่กับเพื่อน แต่ไม่ค่อยกล้าแสดงออก หน้าชั้นเรียนมักจะให้ผู้โค้ชถามก่อนเสมอ ผู้โค้ชต้องใช้คำถามที่ท้าทายเพื่อให้ นักเรียนรู้สึกอยากลง มือทำ และนักเรียนนำไปใช้ในการทำงานวิจัยของกลุ่มตนเอง นักเรียนคนที่ 4 ผ่านการประเมินใน ขั้นปฏิบัติการของผู้เข้ารับการ เรียนรู้จากการสังเกตระหว่างการสอนนักเรียนสนใจฟัง การสอนแม้จะ ไม่ค่อยกล้าถามแต่ตั้งใจฟังเมื่อผู้โค้ชพูด และมั่นใจในการตอบคำถามของตนเอง ผ่านการประเมิน ในขั้นการเรียนรู้วัดผลจากใบงานที่นักเรียนทำและส่งท้ายคาบเรียนนักเรียน ไม่กล้าถามแต่สนใจ เรียนรู้และมั่นใจในตนเองทำให้เขียนใบงาน ได้ถูกต้องสมบูรณ์ และผ่านการประเมินในขั้น พฤติกรรมจากการที่นักเรียนได้นำความรู้ในหลักการและ ทฤษฎีใหม่ๆ ที่ผู้วิจัยทำการโค้ชไปใช้

4.2.5 การโค้ชรายบุคคลและประเมินผลรายบุคคลของนักเรียนคนที่ 5

ผู้ศึกษาโค้ชโดยใช้การดึงด้วยการแทรกแซงในทางสนับสนุนช่วยเหลือ เพราะ นักเรียนไม่กล้าแสดงออกไม่ค่อยพูดคุยแม้พูดคุยกับผู้โค้ชก็มีน้ำเสียงที่เบาแต่มีความตั้งใจในการ เรียน ผู้โค้ชใช้คำพูดชมเชยและสนับสนุนงานของนักเรียนและ เป็นที่ปรึกษาเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจ หรือไม่มั่นใจ และนักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการทำงานวิจัยของกลุ่มตนเอง นักเรียนคนที่ 5 ผ่านการประเมินในขั้นปฏิบัติการของผู้เข้ารับการ เรียนรู้จากการสังเกตระหว่างการสอนนักเรียนตั้งใจ ฟังไม่พูดคุยกับเพื่อนระหว่างเรียน ผ่านการประเมินในขั้นการเรียนรู้วัดผลจากใบงานที่นักเรียนทำ และส่งท้ายคาบเรียนนักเรียนไม่เข้าใจและไม่กล้าถามผู้โค้ชแต่ใช้การถามจากเพื่อนข้างเคียงแทน ผู้ โค้ชมักจะสังเกตและเข้าไปให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนหันซ้ายขวาหาเพื่อนเพื่อถามและจากการ ตั้งใจเรียนทำให้เขียนใบงาน ได้ถูกต้อง และผ่านการประเมินในขั้นพฤติกรรมจากการที่นักเรียนได้ นำความรู้ในหลักการและทฤษฎีใหม่ๆ ที่ผู้วิจัยทำการโค้ชไปใช้

4.2.6 การโค้ชรายบุคคลและประเมินผลรายบุคคลของนักเรียนคนที่ 6

ผู้ศึกษาโค้ชโดยใช้การค้นด้วยการแทรกแซงเชิง ข้อมูลข่าวสารเพราะนักเรียนมี ความกระตือรือร้นความสนใจเรียนรู้ชอบค้นคว้าเมื่อผู้โค้ชสั่งให้ทำใบงาน แต่จะไม่ค่อยกล้า แสดงออกหน้าชั้นเรียน ผู้โค้ชจึงให้ข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยเพิ่มเติมรวมทั้งเล่าเรื่องราวประสบการณ์

ความรู้ เพื่อเป็นแนวทางในค้นคว้าของนักเรียน และใช้การดึงด้วยการแทรกแซงในทางสนับสนุนช่วยเหลือนักเรียนมักไม่กล้าเข้ามาสอบถาม ผู้โค้ชใช้คำพูดชมเชยและสนับสนุนเมื่อนักเรียนทำใบงานได้ดีเพื่อเพิ่มความมั่นใจในตนเอง และนักเรียนมีการนำหลักการและทฤษฎีต่างๆไปใช้ในการทำงานวิจัยของกลุ่มตนเอง นักเรียนคนที่ 6 ผ่านการประเมินในขั้นปฏิบัติการของผู้เข้ารับการเรียนรู้จากการสังเกตระหว่างการสอนนักเรียนมีความสนใจตั้งใจฟังแม้จะยังไม่กล้าเข้ามาสอบถามผ่านการประเมินในขั้นการเรียนรู้วัดผลจากใบงานที่นักเรียนทำและส่งท้ายคาบเรียนซึ่งนักเรียนมักถามเพื่อนในกลุ่มช่วยกันคิดเอง และไม่มั่นใจในตนเองเวลาตอบคำถามหรือทำใบงานเพราะกลัวผิด แต่เพราะอาศัยเพื่อนในกลุ่มที่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้โค้ชถ่ายทอดให้เพื่อนในกลุ่มทำให้ใบงานมีความถูกต้องสมบูรณ์ และผ่านการประเมินในขั้นพฤติกรรมจากการที่นักเรียนได้นำความรู้ในหลักการและทฤษฎีใหม่ๆ ที่ผู้วิจัยทำการโค้ชไปใช้

4.2.7 การโค้ชรายบุคคลและประเมินผลรายบุคคลของนักเรียนคนที่ 7

ผู้ศึกษาโค้ช โดยใช้การดึงด้วยการแทรกแซงในทางสนับสนุนช่วยเหลือ เพราะนักเรียนไม่กล้าแสดงออกหน้าชั้นเรียน มักเล่นโทรศัพท์มือถือในระหว่างรอเรียนหรือรอเพื่อนทำใบงาน ผู้โค้ชใช้คำพูดชมเชยเมื่อนักเรียนสนใจเรียนและเมื่อตอบคำถาม ให้นักเรียนรู้สึกว่ามีสิ่งใดควรทำและมั่นใจในตนเองมากขึ้น และนักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการทำงานวิจัยของกลุ่มตนเอง นักเรียนคนที่ 7 ผ่านการประเมินในขั้นปฏิบัติการของผู้เข้ารับการเรียนรู้จากการสังเกตระหว่างการสอนนักเรียนสนใจฟังไม่หยิบโทรศัพท์มือถือขึ้นมาเล่นระหว่างฟังผู้โค้ชอธิบายหรือเล่าเรื่อง ผ่านการประเมินในขั้นการเรียนรู้วัดผลจากใบงานที่นักเรียนทำและส่งท้ายคาบเรียนนักเรียนแม้ไม่กล้าซักถามผู้โค้ชแต่มีการปรึกษาเพื่อนจนทำให้สามารถเขียนใบงานได้ถูกต้อง และผ่านการประเมินในขั้นพฤติกรรมจากการที่นักเรียนได้นำความรู้ในหลักการและทฤษฎีใหม่ๆ ที่ผู้วิจัยทำการโค้ชไปใช้

4.2.8 การโค้ชรายบุคคลและประเมินผลรายบุคคลของนักเรียนคนที่ 8

ผู้ศึกษาโค้ช โดยใช้การดันด้วยการแทรกแซงในการเผชิญหน้า เพราะนักเรียนตั้งใจและสนใจในการเรียนมีความมั่นใจในตนเองแต่ไม่ค่อยซักถาม คิดเอาเองว่าสิ่งที่ทำน่าจะถูกต้อง ผู้โค้ชต้องใช้คำถามที่ท้าทายเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากศึกษาใช้คำถามเพื่อสร้างการตอบโต้กับนักเรียนให้ตอบคำถามเพื่อทบทวนความรู้ของนักเรียนว่าเข้าใจถูกต้องหรือไม่ อีกทั้งใช้การดึงด้วยการแทรกแซงแบบระบายความรู้สึกนึกคิด โดยผู้โค้ชสังเกตการทำใบงานของนักเรียนเมื่อทำผิดก็บอกหรือเตือนหรือตั้งคำถามว่าทำถูกหรือเปล่า เพราะหากนักเรียนมั่นใจในตนเองแต่เข้าใจเนื้อหาไม่ถูกต้องถึงงานก็จะออกมาไม่ถูกต้อง และนักเรียนนำไปใช้ในการทำงานวิจัยของกลุ่มตนเอง นักเรียนคนที่ 8 ผ่านการประเมินในขั้นปฏิบัติการของผู้เข้ารับการเรียนรู้จากการสังเกต

ระหว่างการสอนนักเรียนตั้งใจฟังและสนใจเรียนรู้ไม่พูดคุยกับเพื่อนขณะฟังผู้โค้ชอธิบาย ผ่านการประเมินในขั้นการเรียนรู้วัดผลจากใบงาน ที่นักเรียนทำและส่งท้ายคาบเรียนนักเรียนเชื่อมั่นในตนเองมักทำงานเองไม่ค่อยซักถามแต่ตั้งใจฟังและสนใจเรียนรู้ทำให้สามารถเขียนใบงานได้ถูกต้องครบถ้วน และผ่านการประเมินในขั้น พฤติกรรมจากการที่นักเรียนได้นำความรู้ในหลักการและทฤษฎีใหม่ๆ ที่ผู้วิจัยทำการโค้ชไปใช้

4.2.9 การโค้ชรายบุคคลและประเมินผลรายบุคคลของนักเรียนคนที่ 9

ผู้ศึกษาโค้ชโดยใช้การกระตุ้นด้วยการแทรกแซงในการเผชิญหน้า เพราะนักเรียนคนที่ 9 จะเกิดความมั่นใจในตนเองว่าตนเองสามารถทำได้จากคำพูดที่ท้าทาย เมื่อเกิดความท้าทายทำให้นักเรียนสนใจเรียนเพราะคาดหวังว่าตนเองจะทำได้สำเร็จ และยังทำให้กล้าพูดกล้าถามมากยิ่งขึ้นเพื่อให้ตนเองสามารถทำงานได้สำเร็จ และนักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการทำงานวิจัยของกลุ่มตนเอง นักเรียนคนที่ 9 ผ่านการประเมินในขั้นปฏิกิริยาของผู้เข้ารับการเรียนรู้จากการสังเกตระหว่างการสอนนักเรียนสนใจฟังขณะฟังผู้โค้ชอธิบายผ่านการประเมินในขั้นการเรียนรู้วัดผลจากใบงานที่นักเรียนทำและส่งท้ายคาบเรียนนักเรียนสนใจและซักถามทำให้สามารถเขียนใบงานออกมาได้ดีมีความครบถ้วนสมบูรณ์ และผ่านการประเมินในขั้น พฤติกรรมจากการที่นักเรียนได้นำความรู้ในหลักการและทฤษฎีใหม่ๆ ที่ผู้วิจัยทำการโค้ชไปใช้

4.2.10 การโค้ชรายบุคคลและประเมินผลรายบุคคลของนักเรียนคนที่ 10

ผู้ศึกษาโค้ชโดยใช้การกระตุ้นการแทรกแซงเชิงพรรณนา เพราะนักเรียนคนที่ 10 จะสนใจฟังเฉพาะเวลาผู้โค้ชเล่าเรื่องราวหรือประสบการณ์คือจะไม่เล่นโทรศัพท์มือถือ แต่เมื่อให้ทำใบงานก็จะไม่ค่อยสนใจทำไปตามที่ตนเองเข้าใจและพูดคุยกับเพื่อน ผู้โค้ชจึงใช้การสั่งให้ทำโดยการกำหนดทิศทางและให้ปฏิบัติตามคือให้ทำใบงานแล้วคอยช่วยอยู่ตลอดเวลา มีการอธิบายซ้ำๆ และพาลงมือทำ อีกทั้งให้นักเรียนศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมแล้วนำมาให้ตรวจสอบว่าถูกต้องหรือไม่และนักเรียนได้นำความรู้ไปใช้ในการทำงานวิจัยของกลุ่มตนเอง อีกทั้งใช้การดึงด้วยการแทรกแซงในทางสนับสนุนช่วยเหลือ เพราะนักเรียนจะไม่กล้าแสดงออกกลัวผิดซ้ำอีก ผู้โค้ชมีการใช้คำพูดชมเชยและสนับสนุนนักเรียนปฏิบัติตามและผู้โค้ชคอยเป็นที่ปรึกษาเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจหรือไม่มั่นใจนักเรียนคนที่ 10 ผ่านการประเมินในขั้นปฏิกิริยาของผู้เข้ารับการเรียนรู้จากการสังเกตระหว่างการสอนนักเรียนสนใจฟังไม่เล่นโทรศัพท์มือถือขณะฟังผู้เล่าเรื่องราวหรือประสบการณ์ แต่ไม่ผ่านการประเมินในขั้นการเรียนรู้วัดผลจากใบงานของนักเรียนเนื่องจากนักเรียนไม่ซักถามไม่ค่อยพูดไม่ค่อยสนใจเลยทำให้เข้าใจเนื้อหาไม่ถูกต้องและไม่กล้าเขียนใบงานเพราะกลัวผิดทำให้เขียนใบงานไม่ครบถ้วนและผิดประเด็น แต่ผ่านการประเมินในขั้น พฤติกรรมจากการที่นักเรียน

พยายามเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้โค้ชเมื่อพาทำให้ปฏิบัติตาม และมีการหาข้อมูลด้วยตนเองเกี่ยวกับเนื้อหาที่ผู้วิจัยทำการโค้ชไปใช้ในการวิจัย

4.2.11 การโค้ชรายบุคคลและประเมินผลรายบุคคลของนักเรียนคนที่ 11

ผู้ศึกษาโค้ชโดยใช้การค้นการแทรกแซงเชิงพรรณนา เพราะนักเรียนไม่กล้าแสดงออกไม่กล้าซักถามแต่เมื่อผู้โค้ชพูดก็รับฟังไม่เล่น โทรศัพท์มือถือหรือพูดคุยกับเพื่อน ซึ่งนักเรียนคนที่ 11 จะสนิทกับเพื่อนนักเรียนคนที่ 10 มาก ไปไหนไปด้วยกันคุยกันเพื่อนเล่นโทรศัพท์ก็เล่นด้วย ผู้โค้ชจึงใช้การสั่งให้ทำโดยการกำหนดทิศทางและให้ปฏิบัติตามไปพร้อมกับนักเรียนคนที่ 10 พาทำทีละขั้นตอน ใบบงานที่ทำไม่ถูกต้องหรือตอบไม่ครบถ้วนก็บอกให้ไปแก้ไขปรับปรุง อีกทั้งใช้การดึงด้วยการแทรกแซงในทางสนับสนุนช่วยเหลือ ผู้โค้ชมีการใช้คำพูดชมเชยและสนับสนุนเหมือนกับนักเรียนคนที่ 10 ให้ช่วยเหลือกันกล้าคิดกล้าลงมือทำไปพร้อมๆกัน โดยผู้โค้ชคอยเป็นที่ปรึกษาให้นักเรียนคนที่ 11 ผ่านการประเมินในขั้นปฏิบัติการของผู้เข้ารับการเรียนรู้จากการสังเกตระหว่างการสอนนักเรียนสนใจฟังขณะฟังผู้โค้ชอธิบายเพราะเพื่อนข้างเคียงคนอื่นๆตั้งใจฟังทำให้นักเรียนทำตามๆ กันโดยอัตโนมัติ แต่ไม่ผ่านการประเมินในขั้นการเรียนรู้ที่วัดผลจากใบบงานที่นักเรียนทำเพราะนักเรียนไม่ค่อยสนใจและไม่กล้าซักถาม ทำใบบงานตามเพื่อนที่ไม่เข้าใจเช่นเดียวกันจึงทำให้เขียนใบบงานออกมาไม่ครบถ้วนและไม่ถูกในบางประเด็น นักเรียนผ่านการประเมินในขั้นพฤติกรรมจากการที่นักเรียนได้แก้ไขปรับปรุงใบบงานและมีการนำความรู้ที่ผู้วิจัยทำการโค้ชไปใช้

4.3 สรุปและประเมินผลจากการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ไปปฏิบัติใช้จริงในชั้นเรียน วิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคม ด้วย Kirkpatrick Evaluation Model ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การสรุปและประเมินผลการสอนด้วย Kirkpatrick Evaluation Model

นักเรียน	ระดับการประเมินและติดตามผล			
	ขั้นปฏิบัติการ	ขั้นการเรียนรู้	ขั้นพฤติกรรม	ขั้นผลลัพธ์
นักเรียนคนที่ 1	✓	✓	✓	
นักเรียนคนที่ 2	✓	✓	✓	
นักเรียนคนที่ 3	✓	✓	✓	
นักเรียนคนที่ 4	✓	✓	✓	
นักเรียนคนที่ 5	✓	✓	✓	
นักเรียนคนที่ 6	✓	✓	✓	
นักเรียนคนที่ 7	✓	✓	✓	
นักเรียนคนที่ 8	✓	✓	✓	

ตารางที่ 9 การสรุปและประเมินผลการสอนด้วย Kirkpatrick Evaluation Model (ต่อ)

นักเรียน	ระดับการประเมินและติดตามผล			
	ขั้นปฏิกิริยา	ขั้นการเรียนรู้	ขั้นพฤติกรรม	ขั้นผลลัพธ์
นักเรียนคนที่ 9	✓	✓	✓	
นักเรียนคนที่ 10	✓		✓	
นักเรียนคนที่ 11	✓		✓	
รวม	11	9	11	-

จากตารางที่ 9 การสรุปและประเมินผลการสอนด้วย Kirkpatrick Evaluation Model ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ 6 ที่ลงเรียนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ (Independent Study : IS) เอกสังคมศึกษา จำนวนทั้งหมด 11 คน คือมีนักเรียนที่ผ่านการประเมิน ในขั้นปฏิกิริยาของผู้เข้ารับการเรียนรู้ (Reaction of Student) ครบทั้งหมด 11 คนจากการสังเกตระหว่างการสอนนักเรียนทุกคนให้ ความสนใจและตั้งใจฟังอย่างมาก ไม่คุยกันหรือเล่นโทรศัพท์ระหว่างเรียน ผู้โค้ชจึงถามสาเหตุจากนักเรียนคนหนึ่งในการถามตอบท้ายคาบเรียนครั้งที่ 2 นักเรียนบอกว่าเพราะชอบที่คุณครูเล่าเรื่อง ให้ฟัง เรื่องที่เล่ามาจากประสบการณ์จริงของคนอื่นทำให้น่าสนใจอยากรู้ อีกทั้งการที่นักเรียนหลายคนตั้งใจเพื่อนที่ไม่สนใจก็จะหันมาฟังตาม นักเรียนที่ผ่านการประเมิน ในขั้นการเรียนรู้ (Learning) จำนวน 9 คน ผู้ศึกษาวัดผลจากใบงานที่นักเรียนทำและส่งท้ายคาบเรียนจำนวน 5 ใบงาน จะมีนักเรียน 2 คนที่ยังเขียนใบงานที่ 1 ไม่สมบูรณ์ จึงสอบถามสาเหตุจากนักเรียนได้คำตอบว่าไม่เข้าใจ ทฤษฎี ไม่รู้ว่าต้องเขียนอย่างไร กลัวคิดเลขเขียนใบงานได้ไม่ครบถ้วน นักเรียนที่ผ่านการประเมิน ในขั้นพฤติกรรม (Behavior) จำนวนทั้งหมด 11 คน คือนักเรียนได้นำความรู้ในหลักการและทฤษฎีใหม่ๆ ที่ผู้ศึกษาทำการโค้ชไปใช้ในการทำงานวิจัยของกลุ่ม ทั้งจากการสอบถามในท้ายคาบเรียนของการเรียนแต่ละครั้งถามถึงสิ่งที่ได้รับจากการเรียนและสามารถนำไปใช้อย่างไร และจากการที่นักเรียนเข้ามาปรึกษาด้วยตนเองถึงงานกลุ่มของตน ว่าควรทำอย่างไร คิดชื่อเรื่องไม่ออก ไม่มั่นใจว่าสามารถทำการศึกษาเรื่องนี้ได้ นอกจากนี้ยังพูดคุยและปรึกษาเรื่องอื่นๆ นอกจากการเรียนอีกด้วย สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมที่เปิดรับการเรียนรู้และการนำไปใช้ของนักเรียน เนื่องจากระยะเวลาการวิจัยที่จำกัดทำให้การประเมินในขั้นผลลัพธ์ที่ได้ (Results) ยังไม่สมบูรณ์ เพราะการประเมินในขั้นนี้จะวัดจากงานวิจัยที่แล้วเสร็จของนักเรียนที่ลงเรียนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมศึกษา จากการสรุปและประเมินผลการสอนแม้จะเป็นการสอนเพียงหน่วยการเรียนรู้เดียว แต่ก็เป็น การปูพื้นฐานหรือการเป็นเริ่มต้นที่ดีที่นักเรียนเกิดความสนใจ ใฝ่เรียนรู้ และสามารถนำไปปรับใช้ได้ ซึ่งจะส่งผลให้ในหน่วยการเรียนรู้ต่อไปที่มีความเชื่อมโยงกับหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 นี้ นักเรียน

สามารถศึกษาดำเนินการต่อไปและนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในตลอดทุกหน่วยการเรียนรู้จนสามารถผ่านการประเมินขั้นผลลัพธ์ได้ในที่สุด

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

โรงเรียนอุบลรัตน์พิทยาคม จังหวัดขอนแก่น ได้เริ่มต้นนำรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เข้ามาสอนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นเรื่องใหม่สำหรับครูผู้สอน เพราะยังไม่มีประสบการณ์การสอนในรายวิชานี้ จึงต้องจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างแรงบันดาลใจและแรงกระตุ้นให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่สามารถช่วยเหลือสังคม และได้รับความรู้จากการเรียน ผู้ศึกษาได้เห็นถึงปัญหาทางการศึกษาดังกล่าวจึงสนใจทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาเรื่องการประยุกต์ใช้ทฤษฎีสุนทรียสาธกในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรณีศึกษา โรงเรียนอุบลรัตน์พิทยาคม จังหวัดขอนแก่น”

1. สรุปผลการศึกษา

ผู้ศึกษาทำการศึกษาโดยใช้วงจรของ สุนทรียสาธก (The 4 – D Cycle) เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

1.1 การค้นพบ (Discovery)

จากวัตถุประสงค์ข้อแรกค้นหาและรวบรวมประสบการณ์เชิงบวกในการเรียนการสอนของนักเรียน โรงเรียนอุบลรัตน์พิทยาคม ผู้ศึกษาใช้ทฤษฎีสุนทรียสาธกในการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยจำนวน 11 คน โดยได้รับคำตอบจากการสัมภาษณ์ด้วยคำถาม 4 ข้อ คือ

1.1.1 นักเรียนชื่นชอบการสอนของคุณครูคนใดมากที่สุด คำตอบของปัจจัยที่เป็นจุดร่วมคือ นักเรียนชื่นชอบการสอนของคุณครูภัทรภรณ์ ลิ้มปิ่นสากร และครูศิริภัทรา พิมพ์เทศ มากที่สุด และค้นพบว่าปัจจัยที่เป็นจุดโดดเด่นคือ นักเรียนชื่นชอบการสอนของครูศิริภัทรา พิมพ์เทศ หรือผู้ศึกษาเอง ซึ่งเข้ามาสอนวิชาในรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมศึกษา ได้ไม่นาน

1.1.2 สาเหตุที่ทำให้นักเรียนเกิดความชื่นชอบในการสอนของคุณครูท่านนั้น คำตอบของปัจจัยที่เป็นจุดร่วมของนักเรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิสิทธิ์ ขยายวงศ์ (2558), โชกุล วิริยะนาโชติ (2557), พิริยา สิ้นพรหมมา (2556) และพีระพัฒน์ ผิวขม (2555) คือ สอนพอดีไม่อึดแน่น อธิบายน้อยได้ใจความ พูดยุให้เข้าใจได้ง่าย เป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนเกิดความชื่นชอบในการสอนของคุณครูท่านนั้นและ ค้นพบว่าปัจจัยที่เป็นจุดโดดเด่นสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิสิทธิ์ ขยายวงศ์ (2558) คือ การให้นักเรียนสรุปความรู้เอง อาจใช้การทำแผนที่ความคิด (Mind Map)

หรือวิธีการอื่นๆ เพื่อทำให้นักเรียนสามารถสรุปข้อมูลความรู้จากการเรียนและจดจำได้ง่าย และทำให้เกิดความชื่นชอบในการสอนด้วย

1.1.3 ประทับใจในการทำงานกลุ่มครั้งใดมากที่สุด เพราะเหตุใดจึงประทับใจในการทำงานกลุ่มครั้งนั้น คำตอบของปัจจัยที่เป็นจุดร่วมของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของปรัชญา ปิตดาตะเน (2554) คือ การมีส่วนร่วมในการทำงาน และค้นพบว่าปัจจัยที่เป็นจุดโดดเด่น สอดคล้องกับงานวิจัยของชลพัฒน์ อธิธำริ (2558) คือ ความสามัคคีของกลุ่มการช่วยลดความขัดแย้งลงได้

1.1.4 สิ่งใดที่เคยทำด้วยตนเองหรือเรียนรู้ด้วยตนเองจนสำเร็จโดยที่ครูไม่ได้สอน และเหตุใดจึงอยากเรียนรู้ คำตอบของปัจจัยที่เป็นจุดร่วมคือ ความชอบทำให้เกิดเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด และค้นพบว่าปัจจัยที่เป็นจุดโดดเด่นคือ คำพูดของเพื่อนบางคำสามารถสร้างแรงกระตุ้นให้สามารถเรียนรู้หรือกระทำสิ่งหนึ่งจนสำเร็จได้

1.2 การสร้างฝัน (Dream)

ผู้ศึกษาเกิดความคิดที่อยากจะให้นักเรียน ได้ฝึกการเรียนรู้ด้วยตนเองและการทำงานกลุ่มให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน รายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมศึกษา รวมถึงต้องการให้นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมที่สามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ซึ่งคือการสร้างฝัน

1.3 การออกแบบ (Design)

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อนำข้อมูลจากประสบการณ์เชิงบวกที่ได้ มาใช้พัฒนาการสอน รายวิชาการศึกษาอิสระ เอกสังคมศึกษา ผู้ศึกษานำข้อมูลจากประสบการณ์เชิงบวกที่ได้ มาใช้พัฒนาการสอน รายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เอกสังคมศึกษา ผู้ศึกษานำข้อมูลจากประสบการณ์เชิงบวก มาใช้จัดทำคำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา และจัดแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การโค้ชแบบสุนทรียสาธกโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

1.4 ทำให้เป็นจริง (Destiny)

ผู้ศึกษานำแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชื่อหน่วยการเรียนรู้ “ตั้งต้นคันเรื่อง” ที่แล้วเสร็จไปปฏิบัติใช้จริงในชั้นเรียน โดยมีการสรุปและประเมินผลการสอนด้วย Kirkpatrick Evaluation Model ดังนี้ มีนักเรียนที่ผ่านการประเมินในชั้นปฏิบัติการของผู้เข้ารับการเรียนรู้ (Reaction of Student) ครอบทั้งหมด 11 คน มีนักเรียนที่ผ่านการประเมินในชั้นการเรียนรู้ (Learning) จำนวน 9 คน มีนักเรียนที่ผ่านการประเมินในชั้นพฤติกรรม (Behavior) ครอบทั้งหมด 11 คน และเนื่องจากระยะเวลาการวิจัยที่จำกัดทำให้การประเมินในชั้นผลลัพธ์ที่ได้ (Results) ยังไม่สมบูรณ์ เพราะการประเมินในชั้นนี้จะวัดจากงานวิจัยที่แล้วเสร็จของนักเรียนที่ จะเห็นได้ว่าเมื่อนำข้อมูลจากประสบการณ์เชิงบวกของนักเรียน มาใช้พัฒนาการสอน โดยใช้การโค้ชแบบสุนทรียสาธกโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแล้วทำให้นักเรียน ได้ฝึกการเรียนรู้ด้วยตนเองและการทำงาน

กลุ่มเกิดความสนใจในเรียนและนำความรู้ไปปรับใช้ได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิสิทธิ์ ขยายวงศ์ (2558) คือ ผลจากการโค้ชทำให้ผู้เรียนมีพื้นฐานที่ดีขึ้น ได้รับความรู้และเข้าใจบทเรียน สามารถค้นคว้าด้วยตนเอง มีการจัดสรุปความรู้ได้ดี และกล้าถามกล้าตอบมากขึ้น โดยนักเรียนผ่านการประเมินเกือบทั้งหมดของนักเรียนที่ลงเรียนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมศึกษา ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการในการจัดรูปแบบการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นๆ ได้

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

2.1.1 สถานศึกษาควรวางแผนจัดทำตารางกิจกรรมและวันหยุดของโรงเรียนให้ชัดเจน แจ้งบุคลากรก่อนเปิดปีการศึกษา เพื่อให้คุณครูสามารถนำไปใช้วางแผนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.1.2 ควรเพิ่มเติมการสัมภาษณ์ของครูที่ผู้เรียนชื่นชอบ เพื่อนำมาปรับใช้ในการโค้ช ได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.1.3 นอกจากขยายผลโดยใช้การโค้ชผู้เรียนแล้ว ควรนำผลดีที่ประสบผลสำเร็จไปขยายผลบอกต่อคุณครูภายในโรงเรียนให้นำไปใช้ซึ่งจะเป็นการพัฒนาาร่วมกัน ทั้งองค์กร และเป็นแบบอย่างในการนำไปพัฒนาในองค์กรอื่นต่อไป

2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.2.1 ควรมีการวัดสรุปผลและประเมินผลการสอนทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว เพื่อให้มั่นใจว่าความรู้ที่นักเรียนได้รับยังคงเป็นความรู้ที่ฝังลึกและนักเรียนมีความสุขในการเรียนอย่างแท้จริง

2.2.2 สามารถใช้การวัดสรุปผลและประเมินผลการสอนวิธีอื่นร่วมด้วย เช่น การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ผลสอบกลางภาคและปลายภาค เป็นต้น การวัดผลโดยใช้สถิติจะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูล

2.2.3 การสัมภาษณ์ผู้เรียนถึงสภาพแวดล้อมอื่นๆ ซึ่งเป็นสาเหตุที่ส่งผลต่อการศึกษาของผู้เรียนแต่ละคน สามารถนำไปพัฒนาการโค้ชแบบเจาะลึกเป็นรายบุคคลและวัดผลได้อย่างแท้จริง

2.2.4 เจาะลึกการสัมภาษณ์ผู้เรียนถึงแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการทำงานช่วยปิดภาคเรียน และนำเสนอเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพสุจริตให้กับนักเรียนคนอื่นๆ ที่ต้องการหารายได้ด้วยตนเอง

เอกสารอ้างอิง

- ชลพัฒน์ อธิธอารี. (2558). การใช้วิธีการสุนทรียสาธกเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาชมรมครอสเวิร์ดในมหาวิทยาลัย: ขอนแก่น. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาบริหาร บริหาร ธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชินภัทร ภูมิรัตน. (2555). แนวปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล. ค้นเมื่อ 27 พฤษภาคม 2559, จาก <http://obec.go.th/documents/18421>
- โชกุล วิริยาธนาโชติ. (2557). แนวทางการสร้างองค์กรแห่งความสุข ด้วยกระบวนการสุนทรียสาธก: กรณีศึกษา โรงเรียนไตรคามประชาสรรค์. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาบริหาร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทิตนา แวมมณี. (2557). 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นริรัตน์ แสงเจริญรัตน์. (2552). การใช้วิธีการสุนทรียสาธกเพื่อเป็นแนวทางการสร้างพฤติกรรมเชิงบวกของบุคลากรในโรงเรียนเทศบาล 2 ศรีบุญเรือง. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาบริหาร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากาการจัดการ มหาลัยวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปรัชญา ปิตดาตะเน. (2554). การใช้วิธีการสุนทรียสาธกเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในโรงเรียน: กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านปลาขาว. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาบริหาร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากาการจัดการ มหาลัยวิทยาลัยขอนแก่น.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2557). ส่งระบบการศึกษา 4 ประเทศชั้นนำ ต้นแบบพัฒนาการศึกษาไทย. ค้นเมื่อ 15 กันยายน 2559, จาก <http://www.manager.co.th/china/ViewNews.aspx?NewsID=9570000042831>
- พิริยา สินพรหมมา. (2556). การใช้สุนทรียสาธกในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการให้บรรลุวิสัยทัศน์ กรณีศึกษา: โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่น. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาบริหาร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิมพ์นัช เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2550). ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- พีระพัฒน์ ผิวขม. (2555). การสร้างองค์กรแห่งความสุข ด้วยกระบวนการสุนทรียศาสตร์: กรณีศึกษา โรงเรียนน้ำสวยพิทยาสรรพ์. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาบริหาร บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ จัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภิญโญ รัตนาพันธุ์. (2556). การพัฒนาองค์กรแบบนาซ่า (ส่งคนไปดาวอังคาร). ค้นเมื่อ 18 กันยายน 2559, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/534225>
- ระวีวรรณ ตั้งตรงขันติ, วีระชัย บุญอยู่, และนราธิป แก้วทอง. (2551). คู่มือครูใช้ประกอบการสอนร่วมหนังสือและเรียนฉบับย่อ. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัทอภัยธรเจริญทัศน์ จำกัด.
- วิชัย วงษ์ใหญ่, & มารุต พัฒนาผล. (2557). การโค้ชเพื่อการรู้จัก. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). เปรียบเทียบการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย กับประเทศฟินแลนด์. ค้นเมื่อ 15 กันยายน 2559, จาก <https://www.curriculum51.net/upload/20160120052823.pdf>
- สุพัตรา ประดับพงศ์. (2559). แนะนำการสร้างการเรียนรู้ควบคู่กิจกรรม เพื่อพัฒนาเด็กไทย. ค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2559, จาก <http://www.jr-rsu.net/article/2241>
- อภิสิทธิ์ ขยายวงศ์. (2558). การประยุกต์ใช้การโค้ชแบบสุนทรียศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะด้านคณิตศาสตร์ของนักเรียน กรณีศึกษา: อาร์เคติวเตอร์. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ จัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Cooperrider D. L., Whitney D., & Stavros, J. (2003). **Appreciative inquiry handbook: The first in a series of AI workbooks for leaders of change**. San Francisco: Berrett-Koehler Publisher.
- Hammond, S. A. (2013). **The Thin book of Appreciative Inquiry**. Bend, Oregon: Thin Book publishing.
- Kirkpatrick., D. L. (1975). **Evaluating Training Program**. Wisconsin American: Society for Training and Development, Inc.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

Saunders, M., Lewis, P., & Thornhill, A. (2012). **Research Methods for Business Students**. 6th ed. Essex: Pearson Education Limited.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
บทสัมภาษณ์นักเรียน

บทสัมภาษณ์นักเรียน

นักเรียนคนที่ 1

- ผู้สัมภาษณ์: ชอบการสอนของครูคนไหน
- นักเรียนคนที่ 1: ของคุณครูนี้แหละค่ะ พุดดีมากค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: จริงๆหรือ เอาความจริงนะคะ ฟังเจอกันไม่ก็ตัวเอง
- นักเรียนคนที่ 1: จริงๆค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: แล้วครูสอนเป็นยังไงถึงชอบคะ
- นักเรียนคนที่ 1: สอนแบบให้มีวิธีคิด วิธีทำ ยกตัวอย่างให้เห็นภาพด้วยค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: สอนให้มีวิธีคิดยังไงคะ
- นักเรียนคนที่ 1: คือสอนให้คิดวางแผนก่อนค่อยลงมือทำคะ
- ผู้สัมภาษณ์: แล้วครูท่านอื่นไม่เป็นแบบนี้หรือคะ
- นักเรียนคนที่ 1: ครูท่านอื่นจะพุดคุยแล้วว่าต้องเริ่มยังไง ทำยังไง แล้วเราทำตาม แต่ไม่มีวิธีให้เราคิดต่างออกไปคะ
- ผู้สัมภาษณ์: แล้วประทับใจการทำงานกลุ่มครั้งไหนที่สุด จะในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนก็ได้
- นักเรียนคนที่ 1: ชอบที่ได้ไปเที่ยวเป็นห้อง ไปทำจิตอาสาเป็นห้องสนุกดีคะ
- ผู้สัมภาษณ์: แล้วทำไมจึงประทับใจการทำงานกลุ่มครั้งนั้น
- นักเรียนคนที่ 1: ก็ได้ร่วมมือกันคะ คือได้ช่วยกันกับเพื่อนๆล้างห้องน้ำ ทำงานช่วยที่วัดปุณณิเกษแก้วที่อาจารย์ประจำชั้นพาไป
- ผู้สัมภาษณ์: มีความรู้สึกอย่างไรเมื่อได้ทำงานเป็นกลุ่ม
- นักเรียนคนที่ 1: ห้องพวกหนูเป็นแบบทะเลาะกันบ่อย แต่เวลาได้ไปด้วยกันก็สนุกดีคะ ก็ลืมที่ทะเลาะกันไปเลย
- ผู้สัมภาษณ์: เคยทำอะไรสำเร็จด้วยตัวเองหรือเปล่า เช่น เรียนรู้เรื่องใหม่ๆ ด้วยตัวเอง โดยที่ครูไม่ได้สอน
- นักเรียนคนที่ 1: ก็เคยคะ การบ้านจะมีบางวิชาที่ทำเองได้แบบครูยังไม่เฉลยวิธีทำ ก็นั่งเปิดคู่มือทำในหนังสือ ศึกษาดูตัวอย่างก่อนแล้วพอเข้าใจก็ทำเองได้
- ผู้สัมภาษณ์: ทำไมถึงอยากเรียนรู้ แล้วมีความรู้สึกอย่างไรเมื่อทำได้คะ
- นักเรียนคนที่ 1: เพราะอยากทำให้ได้คะทำให้ได้ก่อนคนอื่น แล้วเวลาทำได้ก็รู้สึกภูมิใจจ๊าว เราทำได้คะ รู้สึกเก่ง รู้สึกดีมากค่ะ

นักเรียนคนที่ 2

ผู้สัมภาษณ์

ชอบการสอนของครูท่านไหนคะ

นักเรียนคนที่ 2

หนูชอบครูทุกท่านนั่นแหละค่ะ แต่ที่ชอบที่สุดก็ เป็นครูนี้แหละค่ะ จริงๆ นะคะ เพราะเรียนด้วยแล้วได้ความรู้มากเลยคะ

ผู้สัมภาษณ์

ได้ความรู้ยังงัยคะ สอนยังงัยคะ

นักเรียนคนที่ 2

ครูเล่าให้ฟัง ยกตัวอย่างที่เขาเอาไปใช้จริง มันน่าสนใจ ได้ความรู้มากคะ

ผู้สัมภาษณ์

ประทับใจการทำงานกลุ่มครั้งไหนที่สุด

นักเรียนคนที่ 2

เป็นงานบุญบั้งไฟคะ หนูได้เป็นคนถือกรรนางแมวคะ แมวปลอมนะคะ เพื่อนให้ไปถือกรร

ผู้สัมภาษณ์

แล้วรู้สึกยังงัยคะ

นักเรียนคนที่ 2

เหนื่อยคะ แต่รู้สึกดี สนุกด้วยคะมันมีเพลง ถึงจะทำได้เล็กๆ น้อยๆ ก็ ตามก็ได้ช่วยเพื่อนคะ

ผู้สัมภาษณ์

สิ่งที่นักเรียนได้ทำสำเร็จด้วยตัวเองโดยที่ครูไม่ได้สอนคืออะไรคะ

นักเรียนคนที่ 2

หนูเคยพับเหรียญโปรยทานคะ แล้วเพื่อนให้พยายามให้ทำงานเป็นคะ

ผู้สัมภาษณ์

เพื่อนเค้าพูดว่ายังงัยคะ

นักเรียนคนที่ 2

เพื่อนพูดว่าคนอื่นเขายังทำเป็น ตัวเองต้องทำให้มันเป็น ทำ2-3วันเลยคะ กว่าจะเป็นอันหนึ่ง อันเดียวนะคะเปิดดูในยูทูปจนเน็ตโทรศัพท์หมดเลยคะ

นักเรียนคนที่ 3

ผู้สัมภาษณ์

ชอบการสอนของคุณครูท่านไหนคะ

นักเรียนคนที่ 3

คุณครูเวียงแก้วคะ

ผู้สัมภาษณ์

ท่านสอนวิชาอะไรคะ

นักเรียนคนที่ 3

คณิตศาสตร์คะ

ผู้สัมภาษณ์

ท่านสอนยังงัยคะ

นักเรียนคนที่ 3

ท่านสอนเข้าใจคะ

ผู้สัมภาษณ์

ท่านมีวิธีสอนอะไรที่ทำให้เราเข้าใจหรือเปล่า

นักเรียนคนที่ 3

เมื่อก่อนหนูเรียนกับครูคนไหนก็ไม่เข้าใจเท่าท่านสอนคะ คือท่านจะ สอนแบบพอดีไม่พูดเยอะพูดยาวไม่อัดแน่นจนเกินไป อธิบายน้อยแต่ได้ใจความได้เข้าใจ

ผู้สัมภาษณ์

ท่านสอนน้อยอย่างนี้ แล้วได้ให้ทำแบบฝึกหัดอะไรไหม

- นักเรียนคนที่ 3 ทำคะ ทำทุกวัน มีการบ้านทุกวันด้วยคะ ถ้าเรื่องนี้ไม่ได้ก็จะสอนอีกให้แบบฝึกหัดอีก
- ผู้สัมภาษณ์ แล้วในวิชานี้ได้เกรดดีไหมคะ
- นักเรียนคนที่ 3 ได้คะเกรดดีคะ หนูได้เกรด4จากครูคนนี้แหละคะ
- ผู้สัมภาษณ์ อืม ครูก็เป็นคนหนึ่งที่เคยเรียนแล้วเกรดแย่มากไม่ชอบวิชาคณิตมาก แต่พอได้เรียนกับอาจารย์คนนี้นะแล้วแอสอนดีมากคือเข้าใจมาก เราชอบ เราทำได้ ก็แบบรู้สึกดี กลายเป็นเกรดวิชานั้นดีขึ้นมาเลย บางทีครูก็มีส่วนนะ อะถามต่อๆประทับใจการทำงานกลุ่มครั้งไหน
- นักเรียนคนที่ 3 การทำต้นคริสต์มาสคะ เพราะทำได้สวยที่สุดเท่าที่เคยทำมา
- ผู้สัมภาษณ์ แล้วได้รางวัลไหมคะ
- นักเรียนคนที่ 3 ไม่ได้คะ แต่ก็สวยอยู่นะคะ แบบใช้ฟางข้าวคะแล้วมาล้อมสีทำคะ ย้อมสี2วันคะ กากใยเต็มถนนที่บ้านเลย
- ผู้สัมภาษณ์ ได้เรียนรู้อะไรด้วยตัวเองบ้างไหมคะ ในเรื่องที่ครูไม่ได้สอน
- นักเรียนคนที่ 3 การพับดาวกระดาษคะ
- ผู้สัมภาษณ์ ทำอย่างไรคะ ถึงทำเองได้
- นักเรียนคนที่ 3 เปิดดูในอินเทอร์เน็ตคะ แล้วทำตามคะ
- ผู้สัมภาษณ์ อะไรทำให้เราอยากพับอะ
- นักเรียนคนที่ 3 เพื่อนอยากได้ อยากได้หนักมาก
- ผู้สัมภาษณ์ ไซ้เพื่อนหรือแฟนคะ
- นักเรียนคนที่ 3 เพื่อนจริงๆคะแต่หนูยังไม่ได้ให้เพื่อนเลย เขาไปแล้วคะ ออกไปแล้ว
- นักเรียนคนที่ 4**
- ผู้สัมภาษณ์ ชอบการสอนของครูท่านไหนคะ
- นักเรียนคนที่ 4 ชอบอาจารย์สันติย์คะ
- ผู้สัมภาษณ์ สอนวิชาอะไรคะ
- นักเรียนคนที่ 4 ภาษาอังกฤษคะ
- ผู้สัมภาษณ์ ท่านมีการสอนอย่างไรถึงชอบคะ
- นักเรียนคนที่ 4 ไม่รู้คะ หนูคิดว่าหนูเรียนกับท่านแล้วได้คำศัพท์เยอะ แบบเรียนรู้เรื่องอะคะ
- ผู้สัมภาษณ์ ท่านมีวิธีสอนศัพท์อย่างไรคะ

นักเรียนคนที่ 5	ขายของช่วงวันคริสต์มาสค่ะ
ผู้สัมภาษณ์	ทำไมถึงชอบคะ
นักเรียนคนที่ 5	ชอบเพราะได้ขายของค่ะสนุกดี ขายขนมบัวลอย
ผู้สัมภาษณ์	แล้วเอาขนมมาจากไหนคะ ทำเองไหม
นักเรียนคนที่ 5	ทำกันเองค่ะ ก็ออกตั้งกันแล้วไปซื้ออุปกรณ์มาช่วยกันทำ
ผู้สัมภาษณ์	นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างไรคะ
นักเรียนคนที่ 5	ได้ช่วยเพื่อนปั้นขนมบัวลอยค่ะ
ผู้สัมภาษณ์	สิ่งที่ครูไม่ได้สอน แต่ทำอะไรสำเร็จด้วยตนเอง หรือว่าเรียนรู้อะไรใหม่ๆ
	ด้วยตนเองคือเรื่องอะไรคะ
นักเรียนคนที่ 5	คิดไม่ออก อืม เล่นกีตาร์ก็ได้ค่ะ แบบมีเวลาว่าง เรียน ในยูทูปค่ะ
ผู้สัมภาษณ์	ทำไมถึงอยากหัดเล่นล่ะ
นักเรียนคนที่ 5	ได้ฟังเสียงแล้วชอบค่ะเลยอยากจะได้มันให้ได้บ้าง
ผู้สัมภาษณ์	แล้วเคยเอามาเล่นให้เพื่อนฟังไหม
นักเรียนคนที่ 5	เล่นค่ะจนเพื่อนรำคาญ
นักเรียนคนที่ 6	
ผู้สัมภาษณ์	ชอบอาจารย์ท่านไหนคะ
นักเรียนคนที่ 6	อาจารย์ระเบียบค่ะ
ผู้สัมภาษณ์	สอนวิชาอะไรคะ
นักเรียนคนที่ 6	สอนวิชาภาษาอังกฤษค่ะ สอนตอนม.ต้น
ผู้สัมภาษณ์	มีวิธีการสอนอย่างไรคะ
นักเรียนคนที่ 6	หนูก็ไม่เก่งภาษาอังกฤษ แต่เรียนกับอาจารย์ท่านนี้แล้วรู้เรื่องค่ะ
ผู้สัมภาษณ์	สอนยังไงคะ ที่เรารู้เรื่อง
นักเรียนคนที่ 6	ท่านให้ทำซีทแล้วอธิบายพาทำไปด้วย แล้วก็อธิบายๆ
ผู้สัมภาษณ์	ประทับใจการทำงานกลุ่มครั้งไหน
นักเรียนคนที่ 6	ทำพานค่ะ ให้อ้าวครู
ผู้สัมภาษณ์	ประทับใจอย่างไรคะ
นักเรียนคนที่ 6	ได้ช่วยเพื่อนร้อยมาลัยใส่บนพานค่ะ
ผู้สัมภาษณ์	จริงหรือคะ ร้อยเองเลย ทำเป็นไฉน
นักเรียนคนที่ 6	เคยเรียนค่ะ ได้เรียนมาตั้งแต่ ม.2 ค่ะ

- ผู้สัมภาษณ์
นักเรียนคนที่ 6 ได้เรียนรู้อะไรด้วยตัวเองไหมคะ แบบที่ครูไม่ได้สอน
ถักผมคะ ก็ชอบเข้าไปดูในยูทูปคะ
- ผู้สัมภาษณ์
นักเรียนคนที่ 6 ทำไมอยากถักผมล่ะคะ
เห็นคนอื่นถักผมคะแล้วมันสวยดี เลยอยากทำบ้าง อยากสวย
แล้วตัวเองทำได้เหมือนไหม
- ผู้สัมภาษณ์
นักเรียนคนที่ 6 เหมือนคะ ชอบทำให้เพื่อนหรือบางที่อาจารย์ก็ใช้ให้ทำให้คะ
ผู้สัมภาษณ์
นักเรียนคนที่ 6 มีวิธีใหม่ๆมาสอน แล้วเราทำตามได้มัย
ได้คะ ก็หัดทำกับหัวเพื่อนนี่แหละคะ เป็นหนูทดลอง
- นักเรียนคนที่ 7**
- ผู้สัมภาษณ์
นักเรียนคนที่ 7 ชอบครูคนไหนคะ
อาจารย์ศิวคล สารพิมพ์คะ
- ผู้สัมภาษณ์
นักเรียนคนที่ 7 สอนวิชาอะไรคะ
วิชาพลคะ สอนฟุตบอลคะ
- ผู้สัมภาษณ์
นักเรียนคนที่ 7 ทำไมถึงชอบคะ
ท่านพูดดีคะ คือ ตอนสอนจะชอบพูดให้หัวเราะ ชอบพูดตลกกับนักเรียน
ทำให้ไม่เครียดมากคะ
- ผู้สัมภาษณ์
นักเรียนคนที่ 7 อย่างฟุตบอลนี้เวลาสอบครู ท่านให้สอบยังไง เดี่ยวหรือกลุ่มคะ
เดี่ยวก็มีคะ ท่านให้เตะบอล แล้วเป็นกลุ่มก็แบ่งทีมกันแข่งคะ
- ผู้สัมภาษณ์
นักเรียนคนที่ 7 ประทับใจการทำงานกลุ่มครั้งไหนที่สุด เพราะอะไรคะ
ทำพานคะ ชอบเพราะได้จัดพานคะปักดอกไม้กับพับใบตองช่วยเพื่อน ทำ
ไม่เป็นก็เค้าๆช่วยกันสนุกดีคะ
- ผู้สัมภาษณ์
นักเรียนคนที่ 7 แล้วรู้สึกอย่างไรคะ ตอนทำช่วยเพื่อน
ดีใจคะ สนุกดีทำกับเพื่อน
- ผู้สัมภาษณ์
นักเรียนคนที่ 7 เคยเรียนรู้อะไรด้วยตัวเองโดยที่ครูไม่ได้สอนไหมคะ
ประดิษฐ์ดอกไม้จากใบไม้คะ
- ผู้สัมภาษณ์
นักเรียนคนที่ 7 วิธีทำ ทำยังไงคะ ดูตัวอย่างมาจากไหน
จากในเน็ตคะ ก็เอาใบไม้มาลอกให้เหลือแต่เยื่อ เอาไปข้อมสีแล้วก็มารวม
ช่อเป็นกลีบดอกคะ
- ผู้สัมภาษณ์
ทำไมถึงสนใจเรียนรู้เรื่องนี้ล่ะ

นักเรียนคนที่ 7	เป็นคนชอบประดิษฐ์อยู่แล้วค่ะ ว่างๆคั่นเจอเลยลองทำ
ผู้สัมภาษณ์	ส่วนมากเขาใช้ใบอะไรทำคะ
นักเรียนคนที่ 7	ใบโพธิ์คะ แต่ใบอื่นก็ทำได้หมดคะเลือกใบที่มีลายสวยๆ
นักเรียนคนที่ 8	
ผู้สัมภาษณ์	ชอบการสอนของคุณท่านไหน
นักเรียนคนที่ 8	อาจารย์ช่อผกาคะ
ผู้สัมภาษณ์	สอนวิชาอะไรคะ
นักเรียนคนที่ 8	ภาษาไทยคะ
ผู้สัมภาษณ์	ท่านสอนอย่างไร
นักเรียนคนที่ 8	ท่านสอนเข้าใจง่าย มีการ ให้อ่านมาก่อนที่จะเรียนเรื่องต่อไปคะ แบบ อ่านร้อยกรอง
ผู้สัมภาษณ์	พอให้อ่านมาก่อน แล้วท่านทำยังไงต่อคะ
นักเรียนคนที่ 8	อ่านมาถ้าไม่เข้าใจท่านก็อธิบายให้เข้าใจถูกต้อง อีกอย่างก็จะมีการสอบ ท้ายบทคะ แล้วเฉลยให้เราเข้าใจ ว่าทำถูกหรือผิด
ผู้สัมภาษณ์	ประทับใจการทำงานกลุ่มครั้งไหนที่สุด
นักเรียนคนที่ 8	งานกีฬาสิคะ
ผู้สัมภาษณ์	ทำไมนักเรียนถึงประทับใจคะ
นักเรียนคนที่ 8	เพราะหนูได้จัดตกแต่งสแตนด์เชียร์กีฬาคะ เหนื่อยมากๆตรงข้างหน้า สแตนด์คะเอาผ้ามาผูกจัดผ้าช่วยเพื่อน แต่ผลออกมาสวยงาม
ผู้สัมภาษณ์	ได้เคยทำอะไรสำเร็จด้วยตนเองโดยที่ครูไม่ได้สอนไหมคะ
นักเรียนคนที่ 8	ทำการบ้านด้วยตัวเอง วิชาฟิสิกส์คะ
ผู้สัมภาษณ์	แล้วอย่างนี้ไม่ชอบครูสอนวิชาฟิสิกส์ หรือคะ
นักเรียนคนที่ 8	ไม่ได้ชอบคะ
ผู้สัมภาษณ์	ไม่ชอบวิชาฟิสิกส์ แล้วทำไมถึงอยากเรียนรู้คะ
นักเรียนคนที่ 8	อยากทำให้ได้คะ เราไม่ได้เก่งวิชานี้ได้คะแนนน้อยเลยอยากทำให้ได้คะ
ผู้สัมภาษณ์	ได้ไปเรียนพิเศษที่ไหนไหม
นักเรียนคนที่ 8	ไม่คะ หัดทำเอง คือลองๆทำดูก็ได้คะ แต่บางทีทำไม่ได้ก็ดู วิธีทำที่เขา สอนในอินเทอร์เน็ต

นักเรียนคนที่ 9

- ผู้สัมภาษณ์   ชอบอาจารย์ท่านไหนคะ
- นักเรียนคนที่ 9   อาจารย์ภัทราภรณ์ค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์   สอนวิชาอะไรคะ
- นักเรียนคนที่ 9   สังคมค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์   ท่านมีวิธีการสอนอย่างไรคะ
- นักเรียนคนที่ 9   สอนเข้าใจ คือท่านพูดให้เนื้อหาดูง่าย ท่านจะให้ทำ mind map ด้วย แล้ว
อาจารย์ท่านใจดีพูดสนุกเป็นกันเอง
- ผู้สัมภาษณ์   เป็นกันเองแบบไหนคะ
- นักเรียนคนที่ 9   เป็นคนง่ายๆ เข้าถึงได้ง่ายไม่เหมือนท่านอื่น ชื่อชนมมาฝากนักเรียนด้วย
ค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์   ชอบการทำงานกลุ่มครั้งไหนมากที่สุด
- นักเรียนคนที่ 9   งานรับน้องค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์   ทำได้อะไรบ้างคะทำไมถึงประทับใจ
- นักเรียนคนที่ 9   จัดฐาน รับน้องเข้าฐาน ในฐานปิดตาคำทาง หัวหน้าห้องเป็นคนคิดแต่
ช่วยๆกันจัด มีลงน้ำขี้ต้มด้วย สนุกดีค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์   เรื่องที่เคยทำสำเร็จโดยที่ครูไม่ได้สอนหรือเรื่องที่เรียนรู้ด้วยตนเองคือ
เรื่องอะไรคะ
- นักเรียนคนที่ 9   พับดาวจากหลอดดูดคะ
- ผู้สัมภาษณ์   ทำไมอยากหัดพับล่ะ
- นักเรียนคนที่ 9   เห็นพี่พับได้ค่ะ แล้วมันสวยดี ว่างๆเลยหยิบมาหัดทำ
- ผู้สัมภาษณ์   ทำอย่างไรคะ ดูมาจากไหน
- นักเรียนคนที่ 9   ไปเอาดาวของพี่ที่พับเสร็จแล้วมาแกะออก ดูว่าพับยังไงแล้วพับตามแบบ
อีกทีค่ะ

นักเรียนคนที่ 10

- ผู้สัมภาษณ์   ชอบคุณครูท่านไหนคะ
- นักเรียนคนที่ 10   อาจารย์พัชนียา
- ผู้สัมภาษณ์   สอนวิชาอะไรคะ
- นักเรียนคนที่ 10   ภาษาไทยค่ะ

ผู้สัมภาษณ์	ท่านสอนอย่างไรถึงชอบคะ
นักเรียนคนที่ 10	สอนให้ทำใบงาน
ผู้สัมภาษณ์	ให้ทำใบงานแล้วทำได้หรือคะ
นักเรียนคนที่ 10	ทำได้บางเรื่องคะ แต่อาจารย์จะมาเฉลยอีกที อาจารย์ใจดีด้วยคะ
ผู้สัมภาษณ์	ใจดียังไงคะ
นักเรียนคนที่ 10	สอนสนุกไม่ทำให้นักเรียนเครียด ให้งานทำน้อยการบ้านไม่เยอะแต่ก็เข้าใจนะคะ
ผู้สัมภาษณ์	ประทับใจการทำงานกลุ่มครั้งไหนมากที่สุด
นักเรียนคนที่ 10	ขายของในงานวันภาษาไทย
ผู้สัมภาษณ์	ขายอะไรคะ แล้วประทับใจอย่างไร
นักเรียนคนที่ 10	ขายของหวานคะ เป็นบัวลอยกับวุ้น ที่ทำกันเองกับเพื่อนๆคะ มีเพื่อนทำ เป็นก็สอนช่วยกันทำ ตอนขายของไม่หมดก็ไปเดินเร่ขายให้เพื่อนอีก สนุกดี
ผู้สัมภาษณ์	เคยทำอะไรสำเร็จด้วยตัวเองคะ โดยที่ครูไม่ได้สอนนะ
นักเรียนคนที่ 10	ทำงานกะพาร์ทไทม์ ช่วงปิดเทอมอยู่ร้านขาย
ผู้สัมภาษณ์	แล้วตอนไปทำแรกๆใครสอนให้คะ
นักเรียนคนที่ 10	คุณยายคะ เจ้าของร้านคะ
ผู้สัมภาษณ์	ทำไมถึงอยากไปทำงานล่ะ
นักเรียนคนที่ 10	อยากช่วยคุณยายคะ มั่นใจสนุกดี ชอบขายของ ปิดเทอมว่างๆเลยไปช่วย
ผู้สัมภาษณ์	แล้วเงินที่ได้เอาไปทำอะไรคะ
นักเรียนคนที่ 10	หนูเอาไปควาน์รถมอเตอร์ไซด์คะ
ผู้สัมภาษณ์	โห เก่งมากคะ เพราะครูเห็นส่วนใหญ่เด็กจะชอบซื้อโทรศัพท์กัน อันนี้ เป็นประโยชน์มากเลย
นักเรียนคนที่ 11	
ผู้สัมภาษณ์	ชอบคุณครูท่านไหนตั้งแต่เรียนมาคะ
นักเรียนคนที่ 11	อาจารย์จุฑารัตน์คะ
ผู้สัมภาษณ์	ท่านสอนวิชาอะไรคะ
นักเรียนคนที่ 11	ประวัติศาสตร์คะ
ผู้สัมภาษณ์	ท่านสอนอย่างไรคะถึงชอบ

- นักเรียนคนที่ 11   อธิบายดีค่ะ เรียนแล้วเข้าใจ
- ผู้สัมภาษณ์   อธิบายยังไงคะ เราถึงเข้าใจ
- นักเรียนคนที่ 11   จะสอนเป็นหัวข้อ แบบอธิบายเป็นเรื่องๆ เล่าเรื่องให้ฟัง แล้วก็เล่าแบบให้
เราเข้าใจง่ายๆค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์   ประทับใจการทำงานกลุ่มครั้งไหนที่สุด และทำไมถึงชอบ
- นักเรียนคนที่ 11   ต้นในงานวันภาษาไทยของเทอมที่แล้ว ชอบตรงสนุกนี้แหละค่ะ ได้ต้น
เพลงส้มตำ
- ผู้สัมภาษณ์   คิดทำเองหรือให้ใครสอนคะ
- นักเรียนคนที่ 11   ได้ต้นค่ะ ได้เป็นคนคิดทำต้นด้วยช่วยกันกับเพื่อนๆค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์   เคยทำอะไรสำเร็จด้วยตนเองไหมคะในเรื่องที่ครูไม่ได้สอน
- นักเรียนคนที่ 11   ทำงานพาร์ทไทม์ค่ะ ทำงานเซเว่นในช่วงหยุดปิดเทอมค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์   ทำไมถึงอยากไปทำงานคะ
- นักเรียนคนที่ 11   อยากหาเงินค่ะ จะได้ช่วยพ่อแม่
- ผู้สัมภาษณ์   แล้วตอนไปทำแรกๆใครสอนให้คะ
- นักเรียนคนที่ 11   พี่ที่ทำงานในเซเว่นค่ะ ผู้จัดการร้านด้วย
- ผู้สัมภาษณ์   ทำงานพาร์ทไทม์ขยันจัง แล้วตอนทำงานเหนื่อยมั้ย
- นักเรียนคนที่ 11   มันก็ไม่ค่อยเหนื่อยเท่าไรค่ะ มันชินแล้วอะ
- ผู้สัมภาษณ์   พอได้เงินมารู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคนที่ 11   ดีใจค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์   เงินที่ได้เอาไปทำอะไรคะ
- นักเรียนคนที่ 11   เอาไปจ่ายค่าเทอมค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์   เก่งมากเลยคะเด็กแค่นี้สามารถหาเงินส่งตัวเองจ่ายค่าเทอมเองด้วย เก่ง
มาก เยี่ยมๆ

ภาคผนวก ข

หลักการและทฤษฎีที่ใช้ประกอบการสอนนักเรียน

หลักการและทฤษฎีที่ใช้ประกอบการสอนนักเรียน

การศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เอกสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรณีศึกษา โรงเรียนอุบลรัตน์พิทยาคม จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษาใช้หลักการและทฤษฎีประกอบการสอนนักเรียนดังนี้

- (1) ทฤษฎีอิกิไก (IKIGAI)
- (2) ทฤษฎีสัตว์ 4 ทิศ
- (3) สภากาแฟ (World Café)

1. ทฤษฎีอิกิไก (IKIGAI)

1.1 ความหมายของอิกิไก (IKIGAI)

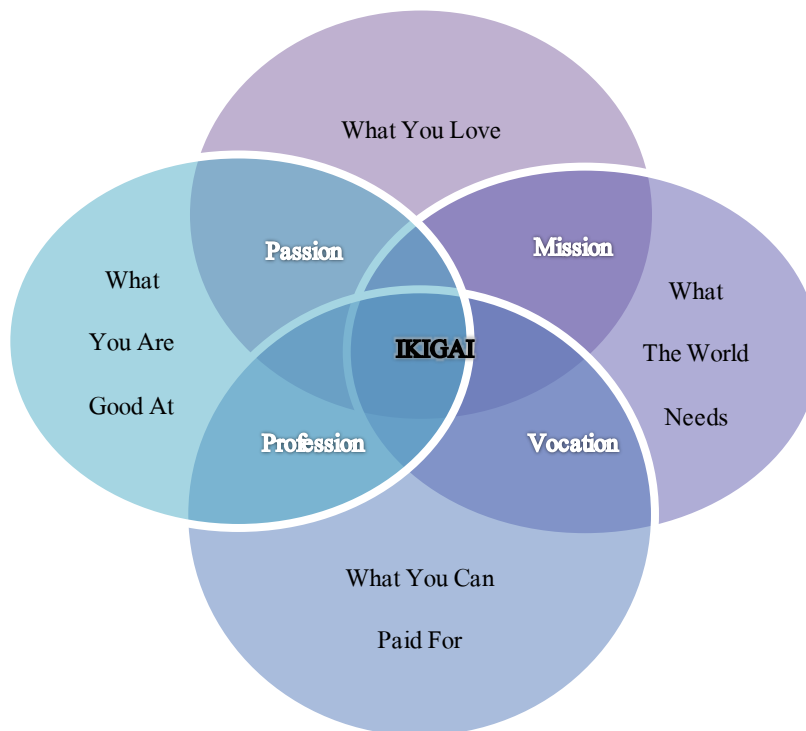
ชนินฐา หล่อลักษณะ (2559) อิกิไก (IKIGAI) เป็นภาษาท้องถิ่นของชาวโอกินาวา ประเทศญี่ปุ่น หมายถึงเหตุผลของการมีชีวิตอยู่หรือ The reason to wake up in the morning...ที่มาของ อิกิไก (IKIGAI) เกิดจากการวิจัยว่าเหตุใดคนจึงมีอายุยืนและมีความสุข โดยได้ศึกษาเมืองต่างๆ บนโลกนี้ ซึ่งจะมีอยู่สามเมืองที่มีประชากรที่มีอายุยืนที่สุดในโลกถึง 100 ปีขึ้นไปเป็นจำนวนมาก หนึ่งในนั้นคือเมืองโอกินาวาประเทศญี่ปุ่น ซึ่งบุคคลหนุ่มสาวส่วนใหญ่ ในเมืองนั้นมีความกระตือรือร้น ความสนุกสนาน และรู้ว่าตัวเองจะตื่นขึ้นมาเพื่อทำอะไรให้กับโลกนี้ หรือที่เรียกว่าชีวิตมี Meaning .. มีความหมาย มีคุณค่า

ภิญโญ รัตนานันท์ (2559) กล่าวว่า อิกิไก (IKIGAI) คือสมบัติภายในของมนุษย์ มันคือสิ่งที่คนญี่ปุ่นบอกว่าเราควรใช้ชีวิตเพื่อค้นหาสิ่งนี้ให้เจอ เพราะมันคือเหตุผลของการมีชีวิตอยู่ เหตุผลที่คุณจะลุกขึ้นมายามเช้าเพื่อมีความสุขกับการได้ใช้ชีวิตอย่างมีความหมาย เป็นสิ่งที่อยู่เบื้องหลังความสุข ความสำเร็จของมนุษย์ เมื่อคุณค้นพบว่าคุณเกิดมาเพื่ออะไร คุณจะมีความชัดเจนในทุกเรื่อง คุณจะฝึกฝีมือ ฝึกทักษะอะไร จะทำงานกับใคร งานของคุณจะเป็นแบบไหน แล้วคุณจะแก้ไขปัญหาให้โลกตรงไหน คุณจะเก่งขึ้น มีความสุขมากขึ้น ชนิดที่ว่ามีอาจทดแทนด้วยเงินทอง เกียรติยศใดๆ เรียกว่าเงินทอง เกียรติยศไม่มีความหมายอะไร

1.2 องค์ประกอบของอิกิไก (IKIGAI)

ภิญโญ รัตนานันท์ (2559) กล่าวว่า อิกิไก (IKIGAI) เป็นจุดร่วมของ สิ่งที่คุณหลงใหล (Passion) พันธกิจ (Mission) งานที่อาจเป็นอาชีพหรืออาสาสมัครก็ได้ (Vocation) เป็นงานที่ต้องใช้ทักษะอาจผ่านการศึกษายเป็นทางการหรือไม่ก็ได้ เกิดจากการค้นพบตัวเอง เกิดจากพรสวรรค์ของคุณเอง วิชาชีพเป็นงานเฉพาะทางที่ต้องผ่านการศึกษายเป็นทางการ (Profession) เช่น มหาวิทยาลัย เช่น หมอ วิศวกร นักกฎหมาย เป็นต้น โดยองค์ประกอบทั้งสี่จะมาประกอบกันเป็น

จุดตัดสี่จุดได้แก่ 'Passion, Mission, Vocation และ Profession และจุดตัดกันตรงกลางนี้ก็คือ อิกิไก (IKIGAI) ดังภาพที่ 5

ภาพที่ ข.1 แสดงองค์ประกอบของอิกิไก (IKIGAI)

ที่มา : ภิญโญ รัตนพันธุ์ (2559)

จากภาพแสดงองค์ประกอบของอิกิไก (IKIGAI) คือสิ่งที่ได้จากการตอบคำถาม 4 ข้อ ดังนี้ จากการตอบคำถามว่า อะไรคือสิ่งที่ท่านรักที่จะทำ อะไรคือสิ่งที่ท่านทำได้ดีที่สุด คือ สิ่งที่คุณหลงใหล (Passion) จากการตอบคำถามว่า อะไรคือสิ่งที่ท่านรัก และ โลกกำลังต้องการอะไรมากที่สุด คือ พันธกิจ (Mission) จากการตอบคำถามว่า อะไรที่จะสร้างรายได้ให้แก่ท่าน และ โลกกำลังต้องการอะไรมากที่สุด คือ งานที่อาจเป็นอาชีพหรืออาสาสมัครก็ได้ (Vocation) จากการตอบคำถามว่า อะไรคือสิ่งที่ท่านทำได้ดีที่สุด และอะไรที่จะสร้างรายได้ให้แก่ท่าน คือ วิชาชีพ เป็นงานเฉพาะทางที่ต้องผ่านการศึกษาอย่างเป็นทางการ (Profession) แต่ละปัจจัย เมื่อตอบคำถามสองข้อได้แล้ว ให้เอาคำตอบที่ได้ในข้อ 1 และ 2 มารวมกันเป็นข้อ 3สุดท้ายเอาข้อสามของแต่ละข้อมาหลอมรวมกันก็จะกลายเป็นอิกิไก (IKIGAI) ของตนเอง

1.3 เอกสารอ้างอิงทฤษฎีอิกิไก (IKIGAI)

ขนิษฐา หล่อลักษณ์. (2559). Ikigai ความหมายของการมีชีวิตอยู่. ค้นเมื่อ 15 กันยายน 2559, จาก

<http://bemanagementcoach.blogspot.com/2016/05/ikigai-12.html>

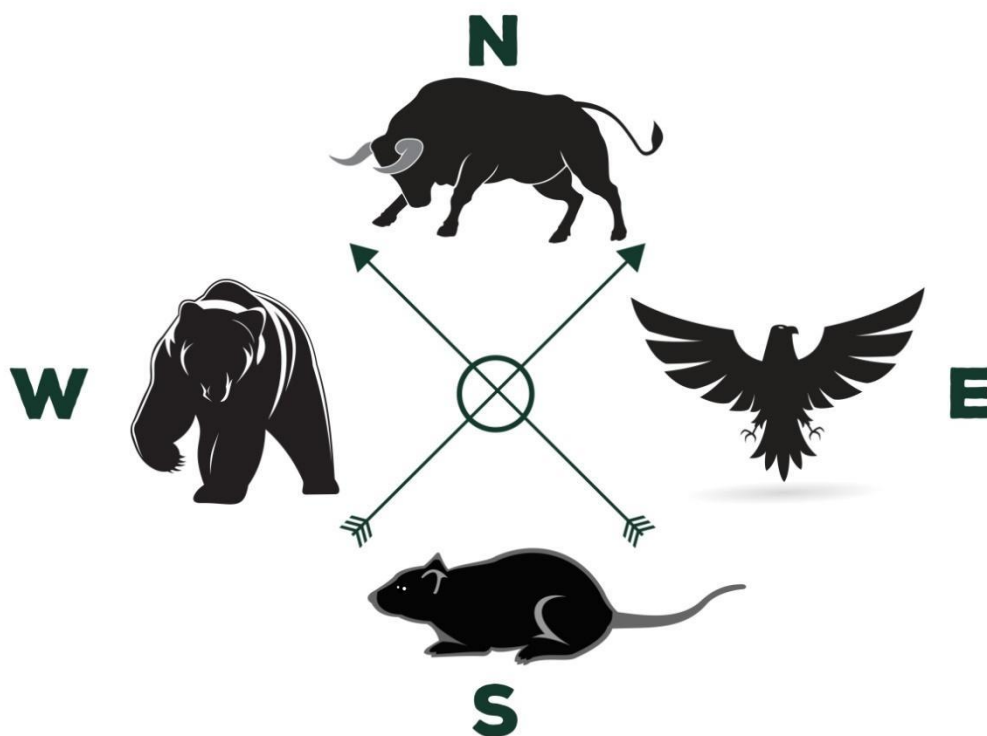
ภิญโญ รัตนพันธุ์. (2559). IKIGAI ...คำถามแห่งชีวิต. ค้นเมื่อ 15 กันยายน 2559, จาก

<https://www.gotoknow.org/posts/599051>

2. ทฤษฎีสัตว์ 4 ทิศ

2.1 ที่มาและองค์ประกอบของทฤษฎีสัตว์ 4 ทิศ

หนึ่งในการบอกเล่าเรื่องราวถึงต้นกำเนิดทฤษฎีสัตว์ 4 ทิศ ว่ามีที่มาจากชนเผ่าพื้นเมืองแถบตอนใต้ของสหราชอาณาจักร หรือชาวเคลต์ (Celtic) ซึ่งมาจากการสังเกตพฤติกรรมของมนุษย์ และเปรียบเทียบกับลักษณะของสัตว์ 4 ประเภท ดังภาพที่ ข.2

ภาพที่ ข.2 สัตว์ 4 ทิศ

ที่มา : เวชาวัฒน์ พุฒินะสุวรรณ และคณะ (2559)

จากภาพสัตว์ 4 ทิศ ประกอบด้วย ทิศเหนือคือกระทิง ทิศใต้คือหนู ทิศตะวันออกคือนกอินทรี และทิศตะวันตกคือหมี

2.2 ความหมายของสัตว์ 4 ทิศ

วราภรณ์ ภูเจริญ (2552) ได้กล่าวถึง การเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีสัตว์ 4 ทิศกับคำสอนทางพระพุทธศาสนา โดยการนำเอาหลักธรรมอภิสถมุตมาเชื่อมโยงกับสัตว์ 4 ทิศ ดังนี้

2.2.1 ทิศเหนือ คือ กระทิง (โทสะจริต) เป็นทิศของผู้กล้า กล้าเผชิญหน้า เป็นคนเปิดเผย มุ่งมั่น อารมณ์ร้อน กล้าได้กล้าเสีย เกรดตรง ตั้งเป้าหมายอย่างชัดเจน ยึดมั่นในความคิด กำหนดเป้าหมายแล้วพุ่งชน เชื่อถือในประสบการณ์มากกว่าการยึดติดกับแบบแผนตามทฤษฎี กระทิงคลั่งไคล้ความสมบูรณ์แบบ ลุย เป็นคนที่มีความชัดเจนสูง เปิดเผย พูดตรงๆจนบางครั้งดูเหมือนขวานผ่าซาก

2.2.2 ทิศใต้ คือ หนู (โลภะจริต) เป็นทิศของอารมณ์ ความรู้สึก รักที่ตอบสนองความต้องการและให้ความสำคัญมิตรภาพเป็นอันดับแรก มีมารยาท ไม่ชอบมีเรื่อง ช่างเกรงใจใจซื่อฉลาด พูดไม่ตรงกับสิ่งที่รู้สึก เป็นฝ่ายประสานความแตกแยกของเพื่อนในกลุ่มได้ดี

2.2.3 ทิศตะวันออก คือ นกอินทรี (มโนจริต) เป็นทิศที่ถนัดมองภาพรวม จึงเห็นจุดด้อยของสิ่งต่างๆได้ดี ชอบการเปลี่ยนแปลงแปลกใหม่บ้างครั้งดูเหมือนฟุ้งซ่านเพื่อฝัน มีความรอบรู้ ฐูไปทุกเรื่องแต่ไม่รายละเอียด ทำให้เหมือนว่ามีวิสัยทัศน์แต่ไม่ค่อยชัดเจน

2.2.4 ทิศตะวันตก คือ หมี (โมหะจริต) เป็นทิศของคนที่ชอบความมั่นคง ไม่ชอบความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลง ถนัดการวางระบบความคิดคิด มองการณ์ไกลแต่ไม่เห็นภาพในมุมกว้าง เก็บรายละเอียดได้ดี เชื่อว่าการมุ่งมั่นตั้งใจแน่วแน่เกิดความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

2.3 เอกสารอ้างอิงทฤษฎีสัตว์ 4 ทิศ

เวชาพัฒน์ พุฒินะสุวรรณ, ทรัสต์ สุริยเรืองกิจ, ธนวัฒน์ ไตรรัตนศิริชัย. (2559). สัตว์สี่ทิศ. ค้นเมื่อ 15 กันยายน 2559, จาก <https://www.facebook.com/TheLadyCoaching/photos/a.888599011247385.1073741828.888552984585321/926922137415072/?type=3>

วราภรณ์ ภูเจริญ. (2552). *Dialogue คิดลงใจ...ไหลเป็นปัญญา*. กรุงเทพฯ: บริษัทอริยชนจำกัด.

3. สภากาแฟ (World Café)

3.1 ความหมายของสภากาแฟ (World Café)

วิวัฒน์ มีสุวรรณ (2558) อ้างถึง World Café Community Foundation อธิบายกระบวนการเวิร์คคาเฟ่ว่าเป็นความร่วมมือ การถ่ายทอด และลำดับชั้นความคิด ที่ตอบสนองด้วยปัญญาไม่ว่าจะเป็นการก่อให้เกิดเครือข่ายสังคม หรือก่อให้เกิดวิธีการใหม่ในการจัดเก็บและเข้าถึงความรู้และแหล่งข้อมูล ก่อให้เกิดวิธีการใหม่ในการสื่อสารกับคนและกลุ่มคน เวิร์คคาเฟ่ จึงเป็น

กระบวนการที่เกิดขึ้นบนพื้นฐานของการสร้างสรรค์ความคิดแบบง่ายๆ ตามความคิดเหล่านั้นได้เชื่อมโยงต่อกันอย่างซับซ้อน

วิวัฒน์ มีสุวรรณ (2558) อ้างถึง Nikki Slocum อธิบาย เวลด์ คาเฟ่ ว่าเป็นกระบวนการสร้างความร่วมมือด้วยการสนทนาพูดคุย และการแบ่งปันความรู้ ความคิด เพื่อสร้างเครือข่ายการสนทนา และการกระทำ ซึ่ง เวลด์ คาเฟ่ เป็นการสนทนาที่ผู้เข้าร่วมการสนทนาเป็นผู้สร้างบรรยากาศหรือเกี่ยวกับคำถามหรือปัญหาในกลุ่มเล็กๆรอบโต๊ะ โดยผู้เข้าร่วมการสนทนาจะเคลื่อนย้ายไปยังกลุ่มต่างๆ เพื่อร่วมสนทนาในกลุ่มอื่นๆ ตามที่ได้จัดไว้และทำการสรุปการสนทนาที่เกิดขึ้น ดังนั้นการดำเนินการสนทนา จึงเป็นการผสมผสานความคิดข้ามกลุ่ม เพื่อให้ได้ผลึกความคิดหลักจากกระบวนการความคิดรวมกลุ่มนั้น

3.2 แนวคิดหลักของสภากาแฟ (World Café)

วิวัฒน์ มีสุวรรณ (2558) อ้างถึง วัชรพล วิบูลยศรีน กล่าวว่สิ่งสำคัญในการจัดกิจกรรม เวลด์ คาเฟ่ นั้นคือการบูรณาการความคิดและการปฏิบัติเข้าด้วยกันในรูปแบบที่เรียบง่าย เป็นตัวของตัวเองมากที่สุด โดยมีแนวคิดหลักดังนี้

- 3.2.1 สนใจใฝ่รู้ ค้นหาความต้องการ มีเป้าหมายชัดเจน และเป็นไปตามสภาพความจริง
- 3.2.2 แสดงพลังในตนเอง ความคิดสร้างสรรค์ ด้วยการพูดคุย และการฟัง
- 3.2.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วม
- 3.2.4 การเชื่อมโยงมุมมองที่มีความหลากหลาย
- 3.2.5 รับฟังร่วมกันเพื่อให้ได้รูปแบบและข้อมูลเชิงลึก
- 3.2.6 แบ่งปันการค้นพบร่วมกัน

3.3 ขั้นตอนการทำกิจกรรมสภากาแฟ (World Café)

วิวัฒน์ มีสุวรรณ (2558) กล่าวว่า เวลด์ คาเฟ่ ต้องมีกระบวนการที่จะสามารถพัฒนาความรู้ไปสู่เป้าหมายที่มุ่งหวัง คาดหวัง ไปสู่งานได้อย่างเหมาะสม การสร้างรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม ต้องมีกระบวนการที่ง่าย สะท้อนเป้าหมาย และมีความยืดหยุ่นในตัวเอง ดังนี้

- 3.3.1 เตรียมการ เริ่มต้นด้วยการสร้างหรือกำหนดสภาพแวดล้อมเป็นพิเศษ เพื่อทำกิจกรรมด้วย สถานที่บรรยากาศรวมทั้งช่วงเวลาที่เหมาะสมในการสนทนาโดยทั่วไปเป็นการจัดสถานที่ในลักษณะที่เป็น โต๊ะกลม หรือเป็นการนั่งเป็นวงกลม มีการจัดสภาพ โต๊ะ หรือบริเวณด้วยสิ่งของต่างๆ เพื่อให้บรรยากาศดูสบาย มีวัสดุการเขียน กระดาษ ดินสอ ปากกาสี มีดอกไม้ แจกัน ผ้าปูโต๊ะ หรืออื่นๆ ที่เรียบง่ายไม่ยุ่งยาก หากสถานที่อยู่ในบริเวณที่มีสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ

ก็ควรให้ใกล้ชิดและเป็นส่วนหนึ่งกับธรรมชาติหรือสภาพแวดล้อมนั้นให้มากที่สุด ซึ่งในแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิก 4-5 คน หรือปรับตามความเหมาะสม

3.3.2 นำเข้าสู่กิจกรรม เมื่อมีการจัดสภาพแวดล้อมเรียบร้อยแล้ว โดยมีการกำหนดให้คนในกลุ่มเป็น โฮสต์หรือเป็นเจ้าภาพเพื่อดำเนินการเริ่มต้นกิจกรรม กล่าวต้อนรับสมาชิก แนะนำวิธีการทำกิจกรรม สร้างบรรยากาศการทำกิจกรรมที่ดี

3.3.3 ทำกิจกรรมเป็นขั้นตอนของการเริ่มทำกิจกรรมในกลุ่มให้มีการสนทนาครั้งแรกใช้เวลาประมาณ 20 นาทีเพื่อให้เกิดการสนทนาในกลุ่ม หมุนวนจนครบทุกคน เมื่อครบทุกคนแล้วให้สมาชิกในกลุ่มเคลื่อนไปยัง โต๊ะหรือกลุ่มอื่นๆ ซึ่งคนที่เป็เจ้าภาพอาจจะไม่ต้องเคลื่อนที่ก็ได้ เมื่อได้กลุ่มที่ต้องการแล้ว รอบการสนทนาต่อไปจะทำกระบวนการเดิมอีกครั้งด้วยการสนทนาแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน สิ่งที่เกิดขึ้นในรอบที่ผ่านมาและสนทนาแลกเปลี่ยนในรอบใหม่โดยการสนทนานั้นจะไม่มีข้อสรุปหรือมติใดๆ ที่เป็นคำตอบของประเด็นนั้น การสร้างบรรยากาศในการสนทนาเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนในกลุ่มต้องมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกัน ได้มีโอกาสพูดคุยด้วยความเป็นมิตร เป็นเพื่อน มีการสอดแทรกเรื่องเล่าสนุกๆ ไปบ้างในบางครั้ง การสบตาผู้พูด การยอมรับคำพูดของผู้สนทนา การหัวเราะเป็นสิ่งที่สามารถปลดปล่อยให้ออกมาได้ยิ่งขึ้น

3.3.4 สร้างคำถาม ในแต่ละรอบจะมีการออกแบบคำถามนำเพื่ออธิบายวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในประเด็นนั้นๆ ซึ่งคำถามที่ใช้ในการสนทนาสามารถใช้คำถามเดิมหรือปรับเปลี่ยนคำถามให้เหมาะสมกับผู้เข้าร่วมวงสนทนา หรือเพื่อให้เหมาะสมกับประเด็นนั้น ทั้งนี้คำถามจะเป็นแนวทางสำคัญที่จะเป็นกรอบการสนทนา

3.3.5 นำเสนอผลลัพธ์ หลังจากการทำกิจกรรมสนทนาในกลุ่มแล้ว การนำเสนอผลลัพธ์ต่อกลุ่มสนทนาที่ใหญ่ ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จะสะท้อนความเป็นจริงในแนวทางที่หลากหลาย โดยรูปแบบการนำเสนออาจเป็นการนำเสนอด้วยรูปภาพกราฟิก เป็นลักษณะผังความคิด หรือวิธีการอื่นที่เหมาะสมและถนัดของกลุ่มนั้น

3.4 เอกสารอ้างอิงสกาฟาแฟ (World Café)

วิวัฒน์ มีสุวรรณ. (2558).ปัญญาสะสมกับสุนทรียสนทนาแบบเวิลด์ คาเฟ่ [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์].

วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 17(1), 163-168.

ประวัติผู้เขียน

นางสาวศิริภทรา พิมพ์เทศ เกิดเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ.2534 ที่จังหวัดขอนแก่น สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีศึกษาจากคณะวิทยาการจัดการ สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มหาววิทยาลัยขอนแก่น ปัจจุบันปฏิบัติงานตำแหน่งครูอัตราจ้าง สังกัด โรงเรียนอุบลรัตน์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25